

PK
6451
A35
Z53

حدیقہ میلاد - حال مبرک ولادت حضرت
غوث الاعظم -

نسب نامہ رسول - حال نعت سے
وفات مبارک تک -

نور نامہ و شمائل نامہ نور محمدی اور شمائل
کا ذکر از مولوی عبدالشہ -

خدا کی رحمت حال پیدائش رسول اعظم از
مولوی سلامت اللہ -

مولود شریف - برزنجی مصنفہ محمد عبدالغنی شاہ
قادی -

رسالہ زبدۃ الاذکار - از مولوی غلام حیدر
گوپالوی در بیان مولود شریف سیدالابرار -

ریاض الانوار مولود شریف از تصنیف
محمد بشیر صاحب

رسالہ حقیقہ - جس میں مسائل عقیدہ مولود کے
مفصل مرقوم ہیں باضافہ طریقہ تربیت اطفال

دافع الایام فی محفل خیر الانام در بارہ
دفع شبہات تابعین مولود شریف رسول کریم

مولفہ مولوی حافظ عبدالسمیع -

راحت القلوب فی - مولود محبوب بی بی
اعلیٰ درجہ کا مولود شریف سے مع حلیہ شریف

کوالہ روایات کتب صحیحہ معتبرہ واجب التسلیم نامہ
مواہب الدینیہ در وصف الاحباب و مدایح النبوت
دیگرہ مولوی عبدالسمیع بہار -
تصنیف لوم الحجوہ مصنفہ منشی سید عطاء حسین صاحب

عادت الانسان فی آخرۃ الایمان

مصنفہ حاجی محمد داراب السرمصاحب
سہراہ نبوت و فضائل نبوت بہ نعم البدل

مولود شریف کا ہی اور منشی ظہیر الدین بلگرامی -
محمد خاتم النبیین - از منشی امیر احمد -

سرور القلوب فی ذکر المحبوب -
سر ایاکے سید امیر سلیمان بطور سدس

از مولوی محمد عبدالرزاق مخلص راسخ -
ہدیہ ہمدویہ - بہر ترویج مذہب ہمدوی -

گلدرستہ محسن شامل چار رسالہ دام رسالہ
بیخ خیر البشر ۱۲۲ نمبر نعتیہ ۱۳ صبح تجلی -

۱۴ سر ایاکے رسول از مولوی محمد حسن -
جسمہ محمدیہ - در فضائل پغمبر خلی مآب از مولوی

نجم الدین نجم -
مجموعہ نسیم نعت - شامل چار کتاب داع

نسیم نعت ۱۳۱ اقتصدہ نعتیہ ۱۳۲ خیابان فرزد
۱۳۳ فضائل درود از مولوی محمد کافی -

سبیل النجوان ترجمہ اردو - و تکمیل الایمان
مترجمہ میر علی مخلص میر -

فلاح دارین از تصنیف جناب مولوی
قطب الدین صاحب بہادر دہلوی - کاغذ

رسمی یہ رسالہ آداب آموزی معاشرت شرعی
میں نہایت مرغوب ہے - اسکے مطالعہ سے
طریق شریف بخوبی معلوم ہو سکتا ہے -

آثار محشر منظوم - ذکر علامات قیامت -
 صبح کاستارا - حالات قیامت و بہشت
 و دوزخ از مولوی عباس علی -
 قیامت نامہ بہشت نامہ از مولوی
 فیاض الحق -
 آثار قیامت -
 قیامت نامہ - مسلی بہ آئینہ نشوز - از مولوی
 شمس الدین احمد بہادر اکسٹرا اسٹنٹ کمشنر
 پارہ نکلی -
 تحفہ درود لقب بہ خیر الکلام از مولوی منظور
 احمد صاحب -
 رسالہ کسب الانبیا - از مولوی ظہور الحق
 مجموعہ نوشتہ رعفتیہ در ذلالت اسماء
 الہی و اسماء رسالت پناہی -
 مجموعہ نو دوندہ نامہ بارتعیالے شامل
 چہز رسالہ (۱) دعائے غنیہ (۲) قصیدہ پرده
 (۳) قصیدہ مانت سجاد (۴) قصیدہ سوشیہ
 (۵) دعائے سریانی (۶) قصیدہ حضرت ابرا
 قرنی -
 انوار محمدی - مع نقشہ شجرہ فرق قدریہ و
 جبریہ وغیرہ از مولوی محمد امیر اکبر آبادی -
 شرح جہل حدیث - از مولوی امیر علی
 مجموعہ وفات نامہ - شامل پانچ رسالہ
 (۱) وفات نامہ (۲) قصیدہ نعتیہ (۳)
 قصہ حضرت بلال (۴) قصہ حضرت دانی علیہ

(۵) علیہ شریف معروف بہ نبوت -
 مولد شریف شہید کلان - از مولوی
 غلام امام شہید آہ آبادی -
 ایضاً خرد - مصنفہ -
 مولد شریف عزیزہ - از حافظ عبدالغزنی
 مولد شریف جدید - از مولوی احمد خان
 تصوفی -
 زیور ایمان مولد شریف - عورات دستور
 کی زبانین از مولوی محمد انور علی -
 مولد شریف عربی - با ترجمہ اردو از مولوی
 سلامت اللہ -
 مولد شریف مع فضائل چار بار مطبوعہ
 مطبع گلشن محمدی واقع لکھنؤ -
 نصرت احمدیہ فی رد قول النجدیہ در نبوت
 محفل میلاد شریف از سید احمد علی -
 مخزن المشرقین - ترجمہ معترضان دیگر برب
 و ہابی از مولوی محمد سعید الدین برالیونی -
 منظرہ المیلاد مولد شریف بمنظوم از شیخ
 علی تخلص عاتل -
 شمس الضحیٰ فی میلاد المصطفیٰ مولد
 از مولوی حبیب اللہ -
 مجموعہ میلاد مصطفوی شامل تین رسالہ
 (۱) میلاد مصطفوی - (۲) ذلالت المؤمنین (۳)
 شکرینہ در برہ - بنا بر ذہب الامیہ مصنفہ سید ذہب
 صاحب رضوی

تخاتمه لطبع

طالبايان اسرار سرمدی و خواهان الوار محمدی را فزوده ياد که درين ايام نيت
 الييام کلام تخاست انضمام سر ايا الهام فيض تمام مفيد خاص عام حصول
 ستاع دينوی را عمده ذريعه وصول مایه آخروي را اعلى وسيله از برتر بهتر و از
 بهتر برتر ذخيره دولت جاودانی اعنى مکتوبات جوانی سلطان العارفين
 زبده الواصلين عمده الکاملين حامی دين ستين حضرت شيخ شرف الدين
 يحيى نيسری و مکتوبات مير ميران پير پيران قبله منتهی و کعبه مرادى عوث الام
 و تکریم و دو عالم محبوب سبحانی قطب بانی عوث صمدانی سيد العارفين و ارباب
 و المرسلين شيخ الشيوخ حضرت سيد محی الدين عبدالقادر گیلانی الملقب
 به پيران پير رحمة الله القارين در مطبع فيض منبع نشی نول کشور صاحب
 واقع بلده کاپور سهر پستی امير با توفیر ذی الحمد و المحاسن معالی القاب
 عالیجناب نشی پراگ نراین صاحب راکها و رمالک مطبع دام قبال
 با اهتمام کامل نشی بھگو اندیال صاحب عاقل اسجنت مطبع بار سوم
 بامه و ستمبر ۱۹۱۱ء عليه طبع در بر کشيد:

اعتزاز نما تا فرعه اعمال تو در درود خانه قلوب نباتات تا نبنتسابه جنات به
 اخصیصه همه سر بر سر شود و نخلستان مقاصد بر یا چین مراد و انمل با سفات لسا طلع
 نصیبه رزقاً للعباد به سر بر بار در گرد و دروغوا مض اسرار و احینا به ملذبه
 پرده بطون لظهور و التوا علم بالصواب الیه المرجع والمآب ما تویب است
 ای عزیز چون فردغ نور صبح تو حید از افق مشارق قلوب ظهور کند که در صبح از پیش
 و شمس عین الیقین بر افلاک سر از رواج بر اوج استوایا بد که در شمس
 تجری مستقر لسا ظلمات وجود بیشترت در ضو لعات نور هم یعنی این ای هم نور
 شود و سر توج ایل فی النهار ظاهر گردد و سابقه غما سیت اللهدی الذین
 آمنوا یخیرهم من الظلمات الی النور لقا ب از پیش بردارد و بر شکر شیطان
 که ان الشیطان لکم عدو مبین فیروز آتی و در معرکه قاتل خوده عدو اباسپاه
 خویش که زمین لسانس حسب السموات من النار و لبنین بانشر میسب
 معارض شود و ایشان از صدق حال بلسان اضطرار بر خوانند و گویند که
 یقین صد ری و لا یطلق لسانی و با هزاران عجز درخواست کنند که دعا
 عناد اعظم تشاور جنات مولانا فالله اعلم بالقوم الکافرین و یألف عنده
 مفتاح انیب لایعلما لایهونک الله ولا تموتوا ولا تحزنوا و انهم الا علون و اعداد
 عا کروان جنیدنا لهم الغالبون باعلام اذ اجار نصر الله و الفتح در رسید
 انا مفتی سیوف انا لبصر سلنا و الذین آمنوا از بنام نرفع درجات من نشاء
 کند و بر شکر اعدا حمل آرد و آثار قهر سوا هم باذن الله لظهور انجا بد و اجاب
 مضر من السد وقع قریب متواتر گردد و منادی حال نداورد بد که قل اللهم
 الملک تونی الملک من تشاء و من الملک من تشاء و تذلل من تشاء و سیدک
 ایخرا تک علی کل شیء قدیره بتمت

بصیر بشار جان ایشان رسد و باوراق شود سخن آن بزرگوار علی بن جبل المورید
 الطیار را در اح از نفس اشیاح در نفسا عالم قدس بیال شوق در پر و از نشود
 و ایشان قدیم یاد آرد و اطوار اطباق مسافات کلج البصر من پشت اندازد و
 و کمره انی و حبت و جی للذی فطر السموات و الارض مرکب مطلب از سر
 صدق یوم تنفیغ الصادقین صدقم در میدان اولنگ الذین هدی الیهم
 اقتده در تازد و چون سر صدیقیه اینا تو لو اقم وجه الصدور رسد و از دار مقصد
 صدق عند ملک مقدر رغب باز برسد و در دریا محیط و ما قدر و الصرح قدره
 پیش آید و از ظلال امواج فاستقم کما امرت و من تاب منک و لا کفره و ادرطه
 حیرت فروماند و بلسان اضطرار ندا کند که لا اله الا انت سبحانک انی کنت من
 الظالمین و سنادی ربک الغفور و الرحیم ندا کند که اعظموا بالقرآن و هو حکمکم
 و نعم الموعز و نعم النصیر و امداد لطافت هو الذی یسیر کم فی البر و البحر و البر
 و بسا حل التفات ان السد لذ و فضل علی الناس و لکن لا یشکرون و از سزا
 و رضوان سابقه عنایت زنی و الصد عنده حسن الماب باشاره سلام علیکم
 چاهصر تم در پیش آید و گویند ذلک هدی الیهم هدی به من یشاء و من یفیلله
 حاله من یاد مکتوبات الهفتم هم اے عزیز کی بکارخانه فلکی اولم منظر و
 اے السماء فوقهم کفیت بینا یا در شود بر بدایح قدرت اجرت نگاه کن که
 در لو اسح و لطایف رنیا یا و مالها من فروع چه مندرج است یعنی به بصر
 بصیرت مطالع کن و در حدایق غرایب و الارض مدونا یا دیده فسکت
 کمار و اشکال و القینا قیما و اسی به نظر عبرت نظاره کن و از اخصان اشیا
 ریاض انبثا فیها من کل زوج بیع نترات تمهده ذکرے لکل عبد منیب بر تخمین و
 ظلمات نر ناسن اسما سر حشمه آب حیات ما مبارک اطلب کن و با یاد می

ستان باد بایقون من رحیق مختیم ختامه مسک را پیش آوردند و چون در این
 معرفتی و جوهر نفیسه انیم حال حال ایشان مشاهده کند گویا ما و عد الرحمن
 صدق المرسلون و از حسرت برخورداران ان لا اتوکل علی امر و قدر انما سبنا
 و با بزرگان نیاز و زاری در مناجات شود و گوید ربنا طمنا انفسنا و ان لم تنفر
 لنا و رحمتنا لنکونن من الخاسرین و چون نیم جان نژادی و بجزینا من النعم و وزیران
 آید و برق عنایت کتب ربکم علی نفسه الرحمة در خستیدن گیرد و هیچ رعد بزبان
 حال ندا کند و استلوا ذالفضل العظیم بکتوب شانه زده هم از غریز چون
 فضل و کرم از مهب عنایت قدم در زمین آید و اشجار طرف در بسایین
 طلب استرازیاید و ادراک هموم از اغصان هم به تحریک نسیم و جبر سیکاری
 فرد ریزد قمری شوق به نعمات آسفت در ترخم آید و بصوت حزین بر خوانند که
 الم یات للذین آمنوا ان تفتح قلوبهم لذكر الله و عند لیب الس بزبان حال
 نغمه بر کشد که اجیب داعی الله بانیک و من احسن قولاً ممن داعی الی الله
 بسر برده بحکیم و بچگون نواختن گیرد و چون ترانه قدینا لکم الایات تعلمکم
 تعقلون بمساع قلوب مشتاقان اسرار ان فی ذلک لذکری لمن کان
 له قلب اولی السمع و هو شهید در رسد و دلنمای ایشان از لذت محبت
 پاره پاره شود گویند سار عوالی منفرة من ربکم و حبه عرضها السموات و الارض
 جاوید و الله دعوانی دار السلام همراه ایشان شود از خودش بکلی بر باد صراط
 مستقیم انی داعیب الی ربی سبیدین داعی شود و چون بمنزل بنوا صراط
 ربکم مستقیم در رسد و اد اشجار ریاض انالی ربنا المنقبون اتقار ان نهال قره
 ماله من نهاد بر چینه دانه جاض اسرار الم تعلم بان الله بری پایا دی من ابتدی
 لفسه اعتراف نماید و شیخ از لطائف خفیه و هو حکم انما کنتم و الله بان تعقلون

به بروج کمال که انبیا علیکم السلام و علیکم التحیات و السلام
 دنیا در لغت آید شواهد آنرا من شرح الصدوره للاسلام هو علی نور من ربه بر
 شارح لغت جابک الحق من ربک بعین البصیر شاهد شود بر وقایع و فی الارض
 آیات البصیرین و فی انفسهم افلا یتفكرون مطلع گردانند بر رموز و اشارات فانیات و کلمات
 وجه الصدور میت بخت در ریاح فیض ارساها الریاح نواتج و در واقع فضل نصیب بر ممتنان
 من نساء از مصیبت عنایت الله لطیف بعباده در سائین انا لا لنفیع اجر من احسن
 عمل در روز برین آید و اشجار ریاض ان النرج الذین القوا الذین هم مجنون
 باوراق شهبود و اعجاز تجلی سهر سبز و بار در گرد و دنیا بیج وصول ذلک فضل الله
 من دنیا با شواهد خیال و الصدور و افضل تقسیم در سیدار قلوب جا رس شود
 بجز چنین بشارت رسانند الذین امنوا و عملوا الصالحات سیمیل لهم الرحمن
 و او و پیشتر اقبال چنین بشارت دهد که یا عباد لا خوف علیکم الیوم ولا الاثم خزون
 در شواهد از دیار بلیده طیبه در رب غفور با تحمت تحیات سلام قولاً من ربکم
 رسد و ابواب جات و قبول باز کند و مانده نعیم رضی الله عنکم در پیش کشد و بگوید
 و لکم فیها ما تشئون انفسکم و لکم فیها ما یرغون نزلا من غفور الرحیم ما ستویب
 یا ربنا و هم اسما عزیز نفی سلیم تا نذر ما بر موزعوا من قدا غلبا من زکیا و قدر
 خایب من استسما اطلاع یا بد از نواسع انوار قلب که لا منفیع مال الا بنو
 الامن انی الله لقلب سلیم اقتباس نور کند و از روح لغات لغت فیه
 من روحی در شام آورسد و از وقایع مکتوبات و تسلیم
 احمق خیر و بار پا بر و در کتب و القواله لعلکم الله عشق ملقین کنند و
 بر رموز و اشارات فضل ان کنتم تحبون الله فایتقونی بحسبکم
 الله شکر یا بد و جرحه از جام بحسبکم در کلام بر نرند و در بر مکتوب

صدق عند ربهم در رسد و بشارت رساند که ان الله بالناس لرؤف الرحیم و اسرارنا
 قد جارکم بصائر من ربکم بدست تو دهند چون تو بر سوز و اشارت آن اطلایعبانی
 در حال ارشوق سر را قدم سازی و سبل السلام ندامه اطرا یک مستقیما را پیش گیری
 و قصد زهدت گاه هم جنات تجری من تحتها الاتهار کنی و از جنات نعیم خلد نعیم رح
 عبد ربهم و مغفرة و رزق کریم باز برسی و منشر عنایت ان الذین سبقت
 لهم سنا الحسنی در رسد و از مملکت و نعم دار السلام رضی الله عنهم و رضوا عنه خبر
 یک بیک باز گوید و تحت گاه من ادنی بما عاهد علیہ الله فیتونیہ اجر اعظیم ما
 شود و گویدین تسانوا البر حتی تنفقوا مما جمون مکتوب سیر و هم ای غری چون بواسط
 انوار الله تو السموات و الارض بر شکات ضائر لایح شود و در حجاب قلب از تاثیر
 آن نورانی گردد که المصباح فی زیجاجة الزجاجة کما سنا کولب درمی بوارق
 کثون یوقد من شجرة مبارکة زیتونه از نتر اوقات غرام لا شرفیه و لا غرنیه در لغت
 قنادیل فکرت بکاد تیهما یعنی اولولم تمسسه نار فردان گردد آسمان سر اتر
 نجوم حکمت بالجم هم تیترون سر بس فرین شود که انما زینا السماء الدنيا زینت
 الکواکب و انما رخصوا راز افق نور اعلی نور بر کند و بروج استعلا عروج نما
 که و القمر قدرنا تنازل حتی عاد کا العرجون القدم و حمار شیتان غفدت
 را که و ایل ادغشی است صفت و النهار اذا جملی تجتد و ریاهین کلذار نعیم
 المتسفرین بالاسمار نافه بر کشاید بلابل اسرار کاذب اقلیلان اللیل باجمیون بنما
 اخزان آهنگ است اسف بر کشاید صبح و دولت من بیدی الله فوا المته طلوع
 کند معنی الشمس نیتی همان تدرک القمر و لا اللیل سابق النهار و کل فی فلک لیمون
 لظهور انما و لطایف خود امض اسرار و یغرب الله الامثال للناس الله بكل شی علمه از
 ضائر اشکال مبین و کثون گردد و الله اعلم مکتوب چهارم ای غریز هر سر بر سر

با ما وی سقادت غیب گردان شود و شاید شود آهنگ ان پندکان کلم جزایر و کان
 معین مشکور را بر کشته داد و سنادی انس قسائ کلم الصبر موسی تکلیما آغاز کند و دیباچه علم
 یحیی و یحیی جلیله کالاطناب دیدگوان طرعون بسائرا سکران حالات موسی صفتا بار
 یابرد و آثار شایدهات و جوه لبسند ناضرة انی رسیاننا طره راسائنه کند و یہ عجز معرفت آید
 یاز بزبان حال گوید که لاتدر که الالبصار و هو بدرک الالبصار و هو لطیف الخیر
 مکتوب یاز و پنجم ای غریز تا جبهه اضطرار بر خاک نیاز نه منی و از سحاب عین بر
 حسرت سباری بوستان عیش تو هرگز از نباتات طرب سر سبز نشود و گلستان
 بریا عین مراد بار در نه گردد اعضان صبر با و راقی رضاد و ریاعین انس و عمرات
 آریب دان که عند زلفی و حسن آب شاداب نه گردد و به کمالیت نرسد و عند سلب
 قلب تنجید شوق در ترم نیاید و بها قواد با حجه انی ذاهب انی ربی سیدین انرا
 قفص ام للانسان ما تمی در بر و از نشود و از قضای لاتمدن عینک انی ما ستغنا
 از واجائتم ز بهره ایجوه الدنیا لفتتم فی عبور نکسیر هرگز بسد ره فی مقصد صدق
 عند ملیک بقدر نرسد و از اثمار استجار لکم مایثا و ن عند ربهم هیچ بر نخورد و از
 بوستان دانسته عنده حسن المآب بوی بمشام جان و نرسد و از کانه انعم لکم
 عند ربهم و هو ولیمم با کالو یملون هیچ بر خورداری نیاید مکتوب دو و از و پنجم
 ای غریز خود را از کارخانه المال والبنون زنیة ایجوه الدنیا بیرون داد و دست
 بهمت از کارگاه شغلتنا اموالنا و اهلونا گرد آرد از حنیض صحبت و اما نندگان
 غفلت که نسوا الدنیا نسوا انفسهم با پی بهمت بیرون درستم و از رخ طلب رسیدن
 عشق تپاز و گوی سبقت و السبقون المسابقون اولئک المقربون بچوگان
 استقامت و استغنیو با لکن بچولان گاه اولیک علی بری ربهم و اولئک
 هم المفلحون در رسان شاید که بیک دولت و بشر الذین آمنوا ان لهم قدم

و انوار عیون بشارت عقول را منظم کند و آنکه که در سنای قمره نه سبب بالابصار قطرات نور است
 از حساب اعیان ارواح چندان متقاطر گردد که اراضی فرودگاه من برید حرات الماخروقه تنزد
 فی حرته از نباتات و عدم المسموم کثیره محض شود و حدائق آمال و سن توکل علی الله
 فوجیه بنفحات روح ان المداخ امره قد جعل المداخل تنی قدرا بر سر مظهر و مروح
 گردد و اعصاب ان نهال بشمار انما لونی الصابرون اجزیم بغیر حساب در دست
 آید و تسادی ربک القفور و الرحمة نداد و بد که ان نذر الزقنا مال من لفاذ الله اعلم
 بالصواب مکتوب و هم ای غریز اداعی شهرات و لا یتبع الموی فیضک عن سبیل
 المراءض کن و ارموا من غفلت و لا تلح من اغفلت و لا تلح من اغفلنا قلبه عن ذکرنا
 بیرون آئی و از صحبت اهل قوت قبول للفایسته قلوبهم من ذکر الله بگوش هوش استماع
 کن و به تینه ایجاب الانسان ان یتک سدی از جواب غرور لایغفر لهم الله انور
 بیدار شود از مقامات اهل حضور که رجال لایستقیم تجاره و لا یتبع عن ذکر الله خیر او باز
 بیس و از سیرا کعبه مقصود از مقدم سازد و در بادیه القطاع بتتل الیه تبیلا باز آو تجرد
 قبل الترم دریم و راحله تفویض افوض امری الی الله با قافل اهل صدق کونوا مع الصادقین
 سافر شود از مسکن رخاوت دنیا که انا جعلنا ما علی الارض رتیة لها عبور کن و از سبیل
 مسالک انما الموالکم و اولادکم فنته به برهنه سلامت بگذرد و از مناج سالک بدی که
 ان هذ لتذکره فمن شاء اتخذ الی ربه سبیلا ربه یشکرها و یلسان اضطرار من سبیل
 المقطر او ادعاه بالضرع و زاری بر خوان که اهدانا الصراط المستقیم صراط الذین
 انعمت علیهم یا مبین القیم الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم و لا هم یخجلون یا
 بشارت تحت سلام فولان رب الرحیم پیش آید و بر صنبب نفر من المشرق
 قریب و نبش المومنین سوار کند و بجات نعیم خلدنا لقلوبنا بعمه من البس اداعی
 شود و نسیم غبر وصال از هر طرفی در دزدین آید و اقدح شراب محبت با

طبقه قاف و حلو با خالد بن و قالوا الحمد لله الذی قضا و عدله اورثنا الارض یتقوا من اکتبه
 حیرت نشانه نعم اجر العالمین و تری الملائکه متعاقبن من حول العرش یسبحون بحمدهم و
 تقبی نهم بالحق و ذیل الحمد بعد رب العالمین مکتوب ششم ام غزیری از عالم غر و قلا لفر
 علم الحیویره الدنیاء و لایغرظم بالله الغر و عبور کن از منازل اهل حضور که معرفتی در وجود
 لفرقه اینیم یاد آرتا مگر بوی از نعمات بوستان فرخ و در میان وجهه نعیم بمشام جان
 رسد و جرحه از جام جهان نمایی و یسقیون من ریحی مخموم خنامه مسک در کام جان تو بزرگ
 و دو قایق اسرار نقد جاوگ الحق من یک بر تو ما بشون شود و بر بساط لفرقه و لایع من
 دون الله الا تمیتک و لا انفرک تسامع انس سخن نقص علیک احسن القصاص فسانه
 شاه و مشهود استماع کنی و گاهی التلاذذ نجات خطاب نبشتر عبادی الذین یتسمعون
 القول فیسعون احسنه از غایت شوق در طرب آئی و گاهی از صدقات سطوات هدیت
 فاستقم کما امرت و من تاب معک سر در مر اقبه خرن و کشتی گامی بحبل المتین اعتصموا بحبل
 الله جمیعاً خیفک در زنی و گاهی زتراک ما النصر الامن عند الله در آینه زنی و گاهی در دور
 سنده رحیم من حیث لا یعلموی فزده شوی و گاهی بر ساحل لطف الله الرزق الرحیم گذر
 کنی و از صدای من گمان جو اتقاد و تعلیم عملی صالحا آثار بر صحنی و از انهار لکل درجات ما
 علموا یا یاد اخلاص اعتراف نمائی و در ظل سدره ان صلا و تسلی و مجیای و مهابت رب العالمین
 و انشر یکب و قرار گیری و از مانده نعیم من اوقی بعد من اسرافات بشیر و بر خوری و از منادی
 ملائکتی که یا عبادی لا خوف علیکم الیوم و الا انتم تخزنون مکتوب نهم ام غزیری چون آهنگ
 نر امیر این مسامح قلبی رسد لذاند استماع انعامت خطاب است بر بکم رایا آرد و مسکرات قالو
 ای رانده کرده کند و عند لیبان با و از حیرت نغمه یا اسنی علی یوسف بر کشد و بر بله کردی ترا
 و ارضیت عنیاه بن العزیز چه کنیم نواضن گیرد و طنبور نراق شود انما اسکو اشی حزنی فی الیوم
 را با آهنگ نصبر جمیل نمودا کند و بر فزات جذبات شوق در نفسا سموات سر از فیضان معاد است

وامواج عبرت اور بحر محیط عظمت در نازد و از ہیبت هر گاه خواهد که بر کنار آید در گذشت
افتد و بگوید رب انی ظلمت نفسی فاعف عنی تا هر کس اعداد الطاف همانا هم فی البر و الخیر
در رسد و اربالساحل جویدی لطف نصیب بر جنتنا من نشا فرود آرد و نفاخ خزان
اسرار عنده مفتاح الغیب و بسیار در بروز اشارات ان الی ربک الملتئی الھلال عجب شد پس
بدانکه قادی الی عبده ما اوحی چه باشد و تقدیرای من آیات رب الکریمی چه معنی دارد
مکتوب هفتم از غیر چون عساکر جذبات غایت البیعتی الیه من نشا رب الوالیات در
تازد و طواع نفوس انارہ را بلجام ریاضت و جاہدانی الصدق جہادہ مراض و
ندمل گردانز و جاہدہ ہوائیہ را در حجرہ تقوی بسا اسل مجاہدہ در کشد و فراغتہ امینہ
با اعمال اطیعو اللہ و اطیعو الرسول مقید سازد و اعمال ارادتہ و احتیارات
را بتبادیب و من عمل سیرہ ستر او پدر آئین رسوم و عادات و قواعدا بر کبان
بلسن طامات را بجلی از میان بردارد و سنادی جمال بزبان صدق ستال نھرا
کند کہ ان الملک اذا دخلوا قریۃ افتخروا حیوا و اعزہ اهلها اولہ چون عرصہ صفائی
آغلوب از لوث شرائب اکوار و من تبع غیر الاسلام دنیا قلین یقین من مصفا گردد
و صدایق از نسائم الطاف من میدی العرفوا اللہ سر سبز مطر و مروح شود و ضمای
اوراق سراسر از نقاشن رتوبم لطایف اولسک کنتب فی قلوبہم الایمان مرقوم گردد
و منکلمات ضمای از لوامع انوار و اللہ تم نوره مرات بوارق شود و یوم تبدل الار
صفت حال او گردد و در روشنی اشتیاق چون سپا و منشور در مہوا شود بزبان صدق گوید
کہ در می الجبال تجسها جادۃ وہی تم مر السحاب الیر فیل عشق صور در مدکہ نغم فی الصور
تا غیر صاعقہ تصقق من فی السموات و من فی الارض بطور الجمال بیشتر اقبال لایحیرتم
الفرع الاکبر در رسد ایشان را مکیمن و یعیسین فی متعدد صدق عند لیک مقدر علی
شود در عنوان با شارت بشیرکم البوم پیش آید و ابواب جنات یعم را بشارت آید و بگوید سلام علیکم

الحسین
سجین و بخام
اندر بیعت
ر در روح

بمن در
بخارین
انور ۱۲

کن بل بیان صدق اخلاص بخوان که انی وجبت بجهی للذی فطرت السموات و الارض صیفا
 و ما اناس المشرکین فانفس اسرار و هو الذی یقبل التوبه عن عباده و یعفو عن ایسات
 از خزان الطاف ان المشرکون جمیع بر لو مکشوف گردد و بیک عنایت چنین بشارت
 رسا نکه الیه سبب التوابعین بحسب المظهرین و بدمایح معارج کبر من نشاء عروج باختر
 منادی اقبال بزبان حال سبب کند که ان الذین تاولوا ربنا المشرک استقاموا فلان خوف
 علیهم و لا هم یخرجون مکتوب پنجم اعجاز قلب سلیم تا بر رمز فاعیه و یا ایدی الایضا
 اطلاع یاید و عقل کامل یاید تا دقایق اسرار سببیم آیاتشانی الآفاق و فی نفسهم ان
 کند و یقین صادق یاید ما مشاهد معرفت و ان من شئ الا لیسح حیره و لا کن لیفهمون
 تسبیح بعین قلب مشاهده و داعی احوال را که و اذ اسالک عبادی عنی فانی قریب
 اجیب سوره الدعاء از ادعان بجان مشتعل شود و از زود اجرتیه محبتیم انما خلقناکم عبدا
 و ائلم الینا لا ترجعون متبینه گردد و از خواب غفلت ملهم المل عبودیت تکلمون بیدا
 شود و بعبودة الوسی ما لکم من دون الرحمن ولی و لا نصیر جناب درزند و بر سبب لیسیر
 الی الله سوار شود و بر معرفت و ماحصلت المحن اناس الایعین مردانه لیا صی دریم
 اگر گوهر مطلوب بجای آمده فقد فایز فوراً عظیمه و اگر جان در طلب براید فقد واقع اجره علی
 مکتوب ششم اعجاز خیر چون شمول عارف از سطر الوسموات منبر بر طلوع کند و از صحنی قلوب
 بنور الهدا منور گردد که در اشرفت الایض بنور ربها و عطیه طلام جناب پیش بصائر عقول
 مرتفع گردد در درسمایه کشف غشاغ غطا که نواظر انعام از مشاهده نواضع انوار عالم قیوم
 از حیرت چشم باز ماند و خواطر افکار از کاشفه عنی المهر عالم ملکوت و تعجب و دهیم ان
 بپادشاهی طلب سرگردان کند و عملیات شوق در باطن قریب انفس منجبه و منادی ان دلند
 فضل علی الناس نه کند و هوکله انما کتبه و چون بزکته بصیرت مطلع گردد مستی خود را که کند
 و لا یخلف مع العدم انما خود در دریا پستی لیس لک من الامر شی فی و خود تا گوهر توید را بچنگ

بجناح شوق بر پرواز آید و از آثار انس در بسا این تم کلی من کل الترات مخطه ناکرد
و آینه سراز لواح انوار تجلیات همه صفت نور کرده سر لوح المیل فی المنار کشت
شود و در وضه ضمیر تو از امطار رحم و نزلنا من السماء مبارکافا منتها به جنات و حسب
الحصید همچو باغ ارم سر سبز گردد و در موز فاجینیا به بلده نیما ترز اتم شود و استار
فکشفنا عنک عظامک فبصرک ایوم حدیر ایز پیش تو بر درند تو در مشاهده کمال
او فردمانی گاهی در دوریانی نیازی ان الله یغنی عن العالمین فردوشوی دا
سموم بیست افاسوا لکن الله در گرداب حیرت سرگردان مانی دگهای از نسیم
لطیف و لایسوا من روح الله در گلشن تجرید چون عنایلیان از سر شوق تبر تم آبی
و از غلیبات و جد لغنه انی لاجد ریج یوسف بر کشتی و جبا و بزبان ملاست پیش بند
و گویند تا اسرا لکن فی ضلالک القدیم چون تا تر و القه علی وجه فار تبصره ظاهر گردد
همه به با هزاران عجز دنیا و خواست کنند که و استغفر لنا و لولبتا انکنا غاطسین و ان
سر صدق و اخلاص بر خوانند لقد اشرک الله علینا و تو در مقام مناجات آبی و نیز ما
حال گوئی رب کما تبتی من الملک علمتی من تا دبل الامادیت فاطر السموات و الارض
انت ویسی فی الدنیا و الاخرة تو فنی مسلما و الحقیقی بالصلحین مکتوب چهارم ای
عزیز پیش ازین تعالی کردن و بحیات دنیا مغرور بودن نه دلیل سعادت بود مگر خطا
ارضیم بالحموة الدنیا من الاخرة بگوش هوش تو رسیده و از وعید من کان فی نهر
اعلی فمونی الاخرة اعلی اهل سبیل اخوتی نداری و از تند تا اقرب للناس حسبه هم
نی غفلة سوزون هیچ اندیشه نمی کنی و نه تو بیخ من کان سیرید حرت الدنیا لونه منهاد
مال فی الاخرة من نصیب هیچ یاد نمی آری و از تنبیه فاما من طنی و آثار الحموة الدنیا فی
الحکم هی المادی سبب انتباه نمی گیری تا چند در مه غفلت سرگردان مانی دورند سبب
بسا آن یاشی دی در صومعه تو بوالی الله در شود در محراب این سوالی ربکم توحه المحم

جان تو رسد شجره قلب از آن را نزار آید و از باد فزان قفل الترم فریم در بوستان
تجریم لایق مع الهالما آخر بے برگ شود و در بایح فصل بهاران الذین سبقت لهم
مننا الحکم و زمین گیر و دوازده سحاب الترم کجینی من بشارت قطرات نفیض فضل بارش کند
و اراضی ریاض قلب از نباتات علمنا من لدنا علمنا سر سبز شود و اشجار بساطین
از دوح به از باراد اثماران رحمة الترم قریب من الحنین بار در گرد و عیبون و
از صیبر عینا تشریب بهما المقربون در و دیابد و نیشتر اقبال ذلک فصل الترم لوتیه من
بشارت رساند که الا تحافوا ولا تحزنوا و البشیر و بالجنة التی لکنتم توعدون و رضوان
جناب نفیم نداد و در و صد از نذر که کلب و اشتر لوبه نیما بما کنتم تعملون والسلام مکتوب
سوم ای غریز از روز یوم یقیر المرء من احمیه و امره و ابدیه و صا صبیبه و نبیه بترس و ان
محاسبه و ان تبه و امانی انفسکم او تخفوه بجا بکم به الترم نیشتر کن و چون او نیک
کا لانعام بل هم اضل یخطون انسانی مشغول باش و سر در مراقبه فا ذکر و فی اذکر کم
نور برودید که دل در شادیده و جوه لوسند ناخضره الی ربها ناظره باشد نظاره کن
از نفیم و لکن فیها ما تستقی انفسکم و لکن فیها ما تزعون یاد آر شاید که تد ادعی و الیه دعوی
وار السلام در گوش هوش تو افتد و از خواجگاه غفلت انما الحیوة الدنیای عب و هو
بیدار گردی و در طلب درجات و السالینون السالینون اولک المقربون فی حیات
التعمیر از سر قدم سازی و مرکب مہمت را از جان اولی تازی تا منشور الطاف
تالعبد لطیف بعباده بنیران الهیاق بر ایام لعم البشری در پیش آید و عساکر اند
و لعم خود السموات و الارض همراه تو شو تا بر لشکر احمد ان الشیطان للانسان
عدو بین فرد و گردی از دام هوا نفس کم ان النفس الامارة بالسوء و خلاص یابی
روح دل را از لطایف امر و انقواء لعم و لعم الترم مرقوم گردانی مزع روح
از خطا ترم قدیم یا آرد در فضای سلوک فاسکی سل ربک حسلدا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مکتوب اول در غریب چون بروق شود از حدق نعام فیض میدی امر نوره من نشاء و غیره
گیرد در اسرار و محول از مذهب غایت تکلیف من نشاء و در دره من آید در یا حین انفس من
قلوب بشکافد بلبل شوق در سبایتین ارفاح با نعمات یا اسفی علی یوسف هزار دستان در
ترخم آید در غیران اشتیاق در کوانین مهر اثر شعور زنده الیاریا افکار در درصفا عظمت از نعمات
ظهران بی بر شود و محول عقول در واد معرفت یزکم کند و تو اعدا رکبان فنام از صفا

هیت و تر نزل آید و سفن غرام در بجمار و ما قدر و المشرق قدیره بر یاج دهی بحری بهم
نی سوج کالجبال در کج حیرت فرو ماند و امواج و در ما عشق و غیر بحکم و بجهت و در تلاطم آید
هرگز بزبان حال نما کند که رب انزلنی منزلاً مبارکاً و انت خیر المنزلهین سابقه غایت

ان الذین سبقتم بهم منا الحسنی بر رسد و ایشان را بر ساحل جودی فی بقع صدق و
آرد در مجلس شان است بر یکم رساند و مانده نعیم للذین احسنوا الحسنی زیاده در پیش کشند
کاش و صبل از جام قرب یا دمی و ستمم بهم شکر با طهور اگر دران دولت سر میدی

و ادارات هم رایت نعما و ملاک گیر مشاهده گردد و السلام مکتوب دوم در غریب سکه طلعت اید و
والذین جاودا و فینا و با تش سیز کم اند نفس بگذارد و خالص کن ما شایان مهر نتمیم هم بسنا گردود
بازاران که شتری من المؤمنین القسّم لهم بان هم اجمته او را از روشی باشد و بدان سر مالونی

بصاغتین خالص ما که الاله للذین الخالص حاصل کنی و شاید که فرمی از امر و الخالصون
از خط عظیم بکشاید از انواع انوار من شرح المصبره لاسلام فهو علی نور من ربه شعاعی بر
تو ناید و از داعی دعوی سبب هم مده و دل تو سپیا آید و از حنیض قلب شعاع الینیا قلیس با محبت

بر وزن نمی و از وراج والاخره حیر و البقی عبد کنی و از سیم قرب سخن اقراب لیس جل الوریید نبوی

سوره چند که در وظیفه مقدم شده است ز نماز آنرا نگذارد هر چه او اعطا شده است
از حضرت غزوات از برکت آن داند فایده نفس کافر در بان در همه شده است و تمام
بلکه در آنرا نیست که گفت بیت ما رسیده در بان در کرده است آن شیرین پسته
خود عاشقان در شور و سر چون بگذرد این باب را و دیگر نه همچنان است که از دنیا دور
ببست بود آنکه امام قشیری رحمه الله علیه آوردست در اشارت قرآن آنچه مومنان
نیزه انوار بود و در شبست چهارم و ز اولیا حاصل است منرا همین است حق توبه
اول آنکه بر نسبت این عصره این توبه کنندگان سانی را اول باید که شریعت و طهارت
و ایزاد و تائب بودن مصر او توبه می کند حق اولین باشد و الله اعلم که بقدر استعداد
او را ارشاد کند در شریعت و طریقت ماله و ما علیه بیان کند اما در دنیا اصل نیست
باشد که توبه و پنداره و شفقت چنان بود که مغیر صلی الله علیه و سلم در حق صحابه رضی الله
عنهم و چون امر و زاعلیه اکثر است در سخت ترین نسبت آنچه بود اما انبساط عمل
در و افست که آن بزرگ گفته است مصرع یا خدا دیوانه باش با و شریعت مویشار
این همه که نمیشد بود میراند من چه خواهم نبشت با این هم چند سطر می نوشته شده است
این زمان در نظر قصور و فتور افتاده نوشتن نمیتوانم سخن در رتبه نوشته شده است
گویی کاغذ چشم را خود خورد از دیدن کاغذ همچنین می گزید و بر آمدن مولانا علی
کاغذ نوشته بود نظرو بر سر همچنان ربه بر آما بچاره چند گاهی خون خورده است استعداد
و بسیار شده آنهم صایغ خواهد شد او را نگذارد در کارها که خود اندازد در آرزو این
معلوم است اگر هم طاقه مالیه طلب بود در ساده سه عاقبت و خاتمت بخیر با و تمت
مکتوبات حضرت سلطان سید العارفين محبوب باب العالمين و ارت
الانبياء و المرسلين حضرت سید محمد علی لدین شیخ عبد القادر گیلانی قدس سره

غرض آنکه مکتوب آن برادر منور علیه السلام مطالعه افتاد فریاد بسیار بود ای برادر
 در منزلی که قدم نهاده مردان در آن منزل در فریاد انداخته نشنیده شعر قدح تیرت نیک
 هذیبیدی + یاد لیلان تحیر فیک + آنکه خواجه ابوالعباس رحمه الله علیه گفته است
 هر که ترا بشناخت و ما را از جان خود بر آورده همین فریاد است ای برادر محب و قوی بود
 که از محبت چندان فریاد کند که دوزخیان را بر دوزخ رحمت آید بر تو بهشتیان را هم
 رحم نیامده است چندان فریاد چیست ای برادر آتش دوزخ تن بسوزد و آتش
 محبت جان بسوزد و شمشیر غازیان با جان کافران آن نه کند که آتش محبت با جان
 مجانب کند محبت خاک کی از مردم جان نیاورد گار + از وجود عاشقان خاکستری + چون
 سنت این حدیث چنین رفته است لابد باید سوخت و خاکستر باید شد به فریاد
 نخواهند گذشت جز رضا و تسلیم راه دیگر نیست جز سوختن و خاکستر شدن و آنکه بخت
 لایبقی و لا یندر و الله علم بالصواب بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب سست و هشتم نظام
 بشنو این دو حدیث هر دو را که بنور خود منور گردانید آن دل بحق عین گشت خلوت
 و عزت او را مسدود شد بی تفرقه خلوت در صل و علا در صفات بی شبهه صادق است اما اثر
 آن صفت منظم طلبی مستعدی که مقصدا حکمت انیت تا آنجا ظاهر گردد و دل آن برادر
 مستعد شده بود ظاهر شد صفت سید حقیقی انیت که در جمیع امور قلیلا و کثیرا
 او را پیش آید رجوع کند و بحق دیگر نه تعدد و تکثر ثابت شود موسی علیه السلام را زبان
 بود اگر علف تنو طلبی و بانگ دیگر از من طلب اما در صفت عارف آورده اند
 که امام شبلی رحمه الله علیه با گفته اند که عارفان کیانند و صفت عارفان چیست
 گفت صم کیم عمی در گفته نه صفت الکافرون فقال الکافر صم عن سماع الحق کلم عن
 قول الحق عمی عن رذیة الحق و العارفون صم کیم عمی عن غیر الحق نماز و روزه فرموده
 من است و لمام فرموده حق است و بے شبهه فرموده حق مقدم بود

باین اندوه و باین حدیث بر خیزند و آخر نشینده که در و چون در و سوره علیه السلام
 نه و شوق چون شوق موسی علیه السلام نه و سوز چون سوز موسی علیه السلام نه و دعا
 چون دعا موسی علیه السلام نه و سوال چون سوال موسی علیه السلام نه جواب چون
 جواب لترنی ازین معنی گفت رباعی چون عاشق خاص را از حضرت + بر نوز
 جواب لترنی است + احو دوست بدانکه در حق + چونی در چرانی و شبانی است
 چون دولت موسی علیه السلام با جلال رسالت در شرف بنوت یسیر نشد
 ضرورت این توقع دیگر نرادر بانی باید کرد و بانده و تمام خود باید ساخت
 برادر آنکه گفته است در دوا بندست چه پنداری بر بر زده است از بنجا گفت رباعی
 از در دین همه پیران ره را + محاسنها بخون دل خضاب است به همه مردان دین را
 زین نصیبت + جگر آتش و دلم کباب است + ای برادر چه گوئی محدث را این بود
 که در حضرت اورا ابا یاز بنجا است که عقل می گوید بیت در جام نیاید ای پسر
 رو عشوہ مخز که بی شمار است + الحذر الحذر ایها المار و المدرا ما عشق میگوید
 بیت بکش جامی و دسه از یاده عشق به زن دستی بگو معشوقه با است
 در کسبم و بچونه این سهر میداست آنرا که در عالم عشق شیر است از بنجا است که در
 گفته است که این آئینه مقدمه فرامیر عشق است که مفهوم ازین آیه مراهل علم و محمول
 اگر تجایب است اما مفهوم مهران آیه مراهل عشق را دیگر در آن تعاشق است ای
 برادر چون خلوت بچسبیم و بچونه با آدمی فرستادند بر آئینه آدمی خسته عالم کون
 و باد شاه جهان امکان است امنیت که گفت قطعه آنکس که بیافت وصل اورا
 در هر دو جهان بگام باشد + سلطان بود در بند گیش + در عرف همین بنام باشد + دست
 و نظر در فتور افتاده بدشواری این مقلد نوشته شده است بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب
 است و تم برادر اغر سولانا امام منظر سلام دعا از کاتب حروف مطالعه کند

عمداً و آنجا که طور عشق است عقل آنجا کجا این جمله که تقریر افتاده است مضمون این حدیث است که از حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و سلم منقولست ان الله لا یؤخذ العشر بما صدر به من انچه از عاشق در وجود آید برود می نگیرد که عاشق جمیل بود و بی اختیار بود و آنچه کند بی اختیار او در وجود آید و بی خواست او صادر شود نیست که گفت ششمی کار عاشق احتضاری او فتنه + دان ز فرط و دستداری او فتنه + لاجرم دیوانه را اگر چه خطاست + هر چه می گوید برگستانی رواست + هر چه در دیوانه آید در وجود + عفو فرماید از دیوانه زود + این جمله که تقریر رفت موافق علم است و هم بزبان علم است هیچ اهل منقول نمی شود و هیچ حلالی در فرعی هم نمی افتد اما از آنجا که این معنی دقیق است و ظاهرش منکر نیست یا اهل ظاهر قبول نه کند لیکن بر اهل بصیرت هیچ پوشیده نیست بنایت گشاده است پس اگر کسی کوران فهم بچند آیت از آن چه چنانکه گفت بیست مور اگر شکر بچند گوچین بنام کور خورشید از نه بند گوچین و السلام بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب بیست و ششم قطعه +

آترا که چنان جمال باشد	گر ناز کند حلال باشد
در عالم خویش عاشقانرا	گر بار و پر محال باشد
ز دمنع جمال خوب و الترا	نقصان نبود کمال باشد

و هو المعطی برادر عزیز امام مظفر الرام الله مجتهد سلام و دعای از کاتب حر و شرف میری مطالعه کند عرض آنکه مکتوب آن برادر رسیده مطالعه کرده شد شعور و پدید بود برادر امام شلی رحمة الله علیه را چون پرسیدند ما صفت اعانت گفت هم کلمه کلمه پس ازین بر دو غواچه سود کند لب بیاید بیست نوزاد ده این حدیث بناید سوخت و نام مصیبت خود پایدار است ریش خداوندان این قصه همین است اما در دنیا بود و در عالم آخر این حدیث بوده چون از دنیا برون رفتند با این حدیث با این اندوه بر زبان فتنه و امر زرد رنگه

مشوق حاصل شود چه جای درخواست و یا چه مای برخواست قاییده بر زمان از عا
 محبوب این خطاب سبب جان هر یک از عشاق میرسد یا ایها المسافرانی المشرفین یا
 ایها المبادرانی المغرب یا ایها الناظرانی العلی یا ایها المسارع الی الشرعی این طلبها
 اما ذاقایده ای برادر چون معرفت تو ترا بدو میرساند قدر تو در عالم کرد اندر قطعه
 ای رودی تو مایه انانی + در هر دو جهان یکس نمائی + در عالم تست جمیع گشته بی بی
 هیچ شکس همه معانی تو در عین مکانت چو بگویم + چو عین تو هست لا مکانی + محبوب تقدیم
 تو در بری + در عالم خویشین عیانی + تو خسر و عالم نشینی + تو راحت عالم جنانی
 یک رفیق بگویم ای نگور و + از عالم تو کرامانی + بی شبهه نظیر دیار شمالی + بگذارد حدیث خود
 توانی + بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب نسبت و تحسین امام منظم مطالبه کند منوی

از جهان عقل بر خیزد یقین	ظلم عدل و خوبت در کفر و دین
ذره عشقتش کند دست سستی	کره جهان عقل را بر بس سستی

از رموز و اشارت این بنیاد دریا بد فرق میان طور عشق و لوی عقل تا بدانکه در طور عقل
 کاری دیگر است در طور عشق کاری دیگر عشق جنون الهی آنچه بر عاقل بود بر محبوب
 این مقر است نیست گفت ریاضی این دولت بیانی هر دو آن هوس نزل آن خفته گان
 منزل ندر بند + در عالم عشق بر آنچه بیدلان راست + یاب ذره لب بد نیز عاقل ندر بند
 و این بیت برین اشاره می کند بیت صفت عاشقانست اینجاست که نقیبه چیدم
 که بشهرت پرستان نتوان نماز کردن الا محال عاشق بیدان بود تن بیدل مخاطب است
 این بیت است ازین قصه بیرون آمد جمله ابیات و کلمات که هر کسی را در نیایاب تمام
 است چنانکه گفت بیت عاقلانرا شرع تکلیف آید است + بیدلان را عشق بیدان
 آمده است ۲ بر آینه چون عشق جنون الهی بود همن آید از کجا تکلیف از کجا مثل است
 کس از خواب حراج ای برادر از معلومات است که تکلیف دایر است بر لوی عقل وجود

یعنی چون محبت میان خودست مگو کند بود در عالم دواد با یکدیگر قسم دوم عجب محبت عالم
 یعنی نه محبت اولم نیری و در زهد عیش غم غم نیری راست نه لم کنی راست آنچه
 محبت از شراب محبت مست می کند و لم کنی را در دست می کند پس هستی خویش
 هست می کند تا از عبارت می کند و بخود اشاره می کند و می گوید انا الحق سر این
 معنی است قایده ای برادر ملک وصال فرخورد عاشق نیست زیرا که معشوق را بیکسر
 لازمه ذات است بی از انس میسر نشود و نزال و تنگ لازمه وجود عاشق بی از آن
 عشق میسر نشود بدین نسبت در اوصاف عبد یکدیگر اند و خود صدمت در عالم
 اوصاف بود و ذلک سر رباعی بی چاره و لم کرد تمنای وصال پس شنیدند
 از عالم غم و جلال بی که عاشق دل شکسته بگذارد خیال : در زهد محبت با کشتن
 هست حلال + قائده ای برادر و صل کاری عظیم است و موعود است ما نامم
 غیرت معشوق او را در خزانه عیب نمان می ارد با غیرت معشوق عقل می گویند
 شرفی که مردان معنی راست عاشقان از خودش نمان می خواهند عشق میگویند
 که لو بود بجز یک غیرت است از غایت غیرت آن مر آن را در جوت خود میدارد
 نمان آبرو در جمله تعیم و بنیاد آخرت بدرخواست حاصل شود مگر نعمت وصل که
 برخواست حاصل شود و بس زیرا که عشق خود کام است هر که را به طلب آواز بشیر
 غیرتش محو کند مگر در خورد مراد بر سر وقت شکسته افتد و از راه محبت گوید با نادان
 معنی را عقل بر تبا بد رباعی در مصطفی فاده بد عاشق زار + با محنت بیشتر
 بسیار بی با یکدیگر در بد به اندر شب تار + تا که بسر وقت و آمد دلدار قایده
 ای برادر قصه بگذارد وصل نه بدرخواست عاشق میسر شدی و نه برخواست از
 میا شود اگر بدرخواست عاشق میسر شدی جواب نمانی نیامدی اگر برخواست
 میاشتی الر و ا کبر بانی در میان نبود می حاصل مراد عشق باید که از وجود

سکه بینه
 هر دو کات
 هر دو کات
 سپان ۱۲

در بیان عبادت الهی

تا بخورد و راه نیافت او را نیافت و دانگ گفت نیز همین است بیت آنچه تو کم کرده کن
 کرده بی هست اندر تو تو خود را پرده بی سخن اقرب الیه من جل الوریه مویان
 معنی است آنکس را که اهل انبغی است اهل صورت را دین ره گذر نیست
 که گفت بیت این همه علم جسم مخقر است بی علم رفقن بر حق دگر است و دیگر
 آنچه را بشر دهنز عالم نه گفت و نعمت فیه من روحی مگر آدم را تا از ان سرسبزه و ملائکه
 آمد و شالیه فلان است گشت و گز نه آب د خاک را این مرتبه از کجا از نیما گفت
 شنوی خاک را چون کار بها پاک افتاد پیش آدم عرش در خاک افتاد و آسمان
 و عرش عطر صیت پوست و خاک الحق جمله را مغزی نکوست بی از نیما قلم بنشیند
 شد که راه بیما بیج است چنانکه گفت شنوی جیح می خواهد که این سر کله بود
 او سر کردنی این سر کله برد و کج خود در قعر جاننش بست کرد و تا کسی آشنجا
 نیارد دست کرد پیر زری غدر خواسته است بیت ای در نیما هر چه تم بیج بود دیده
 کور و راه بیما بیج بود و ما قمت و خاتمت بخبر باد فایده از تفسیر لطائف یقال العا
 یزیاه غیر و العارف یوزر با نجه غیره و غیره من لا یطلب من الحق نفسه شیا لانی
 الدنیا من المال و العجا و لانی انجته من الانفصال لاسنه ایفا ذره من الاقبال و
 الاحوال و الوصال کذا و صفت الفقیه کیون بسبق کل رب فایده المحبة توجب تقدیم
 هر ادبیک علی محبوب نفسک فمن لم یوتر محبوب ربه علی محبوب نفسه السع من محبة
 ربه و من خلا من محبة الله وقع فی العشق الاخرة فایده ای برادر حق حضرات دست
 آنچه بر دوست باطل بود و باطل حق را کی قابل بود حاصل اما مانیت وجود حتی
 است و عدم باطل امکان که در میان وجود عدم است از وجهی که بعدم دارد باطل
 و از وجهی که بوجود دارد حق است تو اگر میتوانی آتش تربت برافروز دآن و الوجین را
 بسوز تا از درود و حق با زهری فایده ای برادر قسم از برای تاکید محبت را بود

لا یوسف محاوره الحمد فلا یوسف بالعشق و لوجع محاب الخلق کلهم تجف من احد لم یبلغ ذلک
 استحقاق قدر مجرب الحق فلا یقال ان عبدا و احدا جاوزا کف فی محبة لسه ولا یوصف الحق بان
 بعشق بهذا المعنی و هذا قول المشایخ ذلکن اذا فسرنا العشق بان محاوره حمد العبد فی
 محبة الله فهو حق و کذلک لو فسرناه بان محاوره حمد العبد فی محبة الله فهو حق فیضاً
 و یوصف الله تعالی بالعشق بهذا المعنی یوصف العبد به بما ذکرنا حاصل ازین آیه
 این می آید که تجا و زاز جانب بنده است که چون خداونده و بنده را دوست داشت
 بنده از مقام بندگی تجا و ز کرد به مقام محب رسیده و خداوند بنده بنده را دوست
 داشت بنده از مقام بندگی تجا و ز کرد و بمقام محب در رسید و در حکم و بگونه این
 معنی حاصل است تا غریبی بجم و بگونه راود عشق نام کرده است قیاید
 نزد یک محققان تمامست حروف مقطعات اشارت بعشق است و شرح اسما
 الحسنی مولانا حمید الدین ناگوری رحمه الله علیه بیان آورده او در کتاب کتب نزل آورده
 لایزال العبد یذکرنی حتی عسفتی و عشقته عاقبت و قاتمت بجز باد بسم الله الرحمن الرحیم
 مکتوب است چهارم نام نطفه بعد از مطالعه دعا این ابیات خواهد عطار رحمه الله نقل کند

<p>پیش روح آمد بصد دل روح خواهد پرتوی از آفتاب لایزال آنمه در تو محقق آمده است فی تو در شرح آئی و فی صفت نیست بیرونی و معشوقی دیگر</p>	<p>ایات سالک تحت طلب بیان راه گفت ای عکس نور شید جمال هر چه در تو حید مطلق آمده است چون بر دوز تو غفلت و معرفت نیست بالائی تو محسوس دیگر</p>
--	--

او مال شانی کند و رموز و اشاره این بیتها بر تانون فهم کند تا بداند که بیرون نیست
 هر چه هست پس هر چه طلبی در خود طلب داگر برین شاه خواهدی از قرآن بشنود فی نفسکم
 فلا یفرون و ازین بیت نیز فهم کن فرد آدم اول سوره هر روزه شناسنت

واجب الوجود و تا من راه نیست الخذر الخذر یا ایها الماء والمد را خرنشیده بپیت در جام نیاید ای سبز سحر + رو عشوہ محو که بشمار است : اما عشق در گوش جان می آید
 الا تضطو امن رحمة الله همین اظهار عشق در وجود اوست ترا عشق فالسابقه لکن
 و آتش سوزان سلوک در دل نهادن امرست ترابه طلب از پنجا گفته است قطعه

بر خیزد لا به عشق صادق	در راه طلب یکی قدم زن
بر بام فلک بر آس تهمت	بر سر دره منتهی علم زن
و انگاه بعبون حضرت او	بگنزد ز حدوث بر قدم زن

و این خلایف میان عقل و عشق از آنست که در طور عقل تقسیم مستحیل و ناممکن است
 در طور عشق این تقسیم مستحیل نیست بلکه ممکن است ازینجا که عشق را یک رنگ سیلو نیغنی نیز
 آورد و قبول مند و عطا جفا و وفا همه یکی است این دقیقه نگاه دارد حدیث بر آس
 فخر الدین مکتوب فرستاده شده است و طاقیه بالیده از سر خویش برساند و بعضی یاران که ایشان
 را مکتوب نرسیده بود در دل مانگی می کردند ایشانرا نیز نوشته شده است برساند بطریق
 اسلام و دعا برساند این زمان سیری غلبه کرده و نظر فتور پذیرفته دوست نیز می آید
 همه آتشقن نیتواند عاقبت آن برادر بخیر باد و السلام بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب
 است و سوم برادر اعز الامام مولانا مظفر بر نفس کا فر منصور یا و سلام و دعا از کتاب
 حزون مطالع کند و در کار و بار خویش حد و جهد نماید تا روز بروز قدم در فقر پیش رود
 بمرتب از مراتب ساکنان بر آید انشاء الله تعالی کار در فقر مستقیم گردد چون کار در فقر
 مستقیم گشت پیشانی و شرابی مست گشت بی تحت و بی کلاه کجی و کعبه گشت است
 گفت بیت بر ساقی و بر شراب ستم + در تحت و کلاه کعبه گم + فایده از سنا

السائرین فان قيل هل یوصف الله تعالی بالعشق ام لا اولی یوصف العبد
 بعشق الحق ام لا قلنا اذا فرنا العشق بان مجاوره احد بالحبه فالحق

راست میرود و این طریق پسندیده و مقبول همه است از باب معرفت و اصحاب
 بصیرت همه این گفته اند که بهر مقامی که برسی و بهر مرتبه که در آئی باید که مقله شرع باشی
 و دیگر آنکه مسعود مکتوب نوشته بود در رساله نیز فرستاده که در خلوت نوشته ام حاسدان
 در کین اندیشیار باید بود و در این نیز پیشیار باید کرد که این قسم ازین زمان مشهور شده است
 چنانکه میشود عاقبت نجاتت بخیر باد و آنچه در نما و الله اعلم بالصواب بسم الله الرحمن الرحیم
 مکتوب است و دوم متنومی من پاک باز عشقم تخم غرض نکارم + پشت و پناه
 فخرم پشت طمع بخارم بدنه بند خلق با شتم نه از کسی بر اسم + مرغ کشاده بالم ترس
 قفس نذارم بد مکتوب آن برادر شده اتر میرسد و مطالعه کرده میشود نیک موافق خاطر
 و مقبول دل می آید فرید باد بلند همی آن برادر لقا این احوال به تقریر احوال خود
 معلوم شده سع نجاتا کید و تحریف با طلب الزیاده بنشته می آید امر برادر من فی الجمله
 اگر هر دو عالم را بر در گو آرند و گویند تراست هر تصرف که خواهی بکن و پیشیار باش
 ما از آنچه فوق دنیا و آخرت است محبوب نه گردد و قطع طریق نشود همان گوید که عازبان
 گفته اند سیت دنیاست بلا خانه و عقبی هوس آباد + ما حاصل این هر دو بیکجو
 نشایم بد و از نیجاست که سلطان با نریه بسطامی که سلطان عارفان در عهد خود
 بود قدس سره فرموده است لو اعطاک روحانیه عیسی و نجوی موسی و حله الیهیم
 صلوة الله علیه فاطلب ما در آنک فان فی خزائن عنین ما و رای ذلک کثیرا کثیرا
 هر آینه چون مطلوب نامتناهی بود طلب نامتناهی بود پس رونده را که بقدم
 نامتناهی می رود در هر زمانی فرید قوت بیاید خواست تا از مرتبه که در آنست
 برتر آید که به مرتبه فوق آنست اندر آید غزیری اینجا گفته است که فرمان قل
 رب زدنی علما حضرت رسالت پناه را صلے الله علیه وسلم اشارت برین است
 اینجا عقل خواهد که در آید دراه زنگ گوید محدث را بزود که قدیم اعلی بر آمدن ممکن در هر روز

در این کسی شان تفرقه کردن نیارود و بجا قیامت و عاقبتت بخیر باد امین بسم الله
 الرحمن الرحیم که توبت است و حکم برادر اعز امام منظر اعز انبیا بحیثه سلام علیهم
 از کاتب حروف مطالع که عرض آنکه مکتوبان برادر تحمل با عادت رسید
 مطالع کرده شد و بر مقصود اطلاق یافته بجز الله شکر بر آن برادر واجب است
 که عفت آن برادر را چنانچه اوست برو نمود تا آنکه به کلی برید و بنابر شد و روشن گفت
 و برین از خود دشمن گرفتن از نفس و شکر است بجهت حق سبحانه تعالی دلیل
 است بر کشاد شدن کار برادران که همه را فتح باب همین بوده اگر او را چنانچه
 اوست بدو نموده اند تا از خود بریده و بدو پیوسته است و آنکه بنشیند بود که کبکی
 شیخ می گوید و یکی می گوید و یکی می گوید و یکی می گوید که حرکت قدم خدین
 کار شدی برادر چون ترا چنانچه بود بنمودند اگر هزار چنین و چنین بگویند و بنشیند
 هرگز بر آن نرفتن نشوی پس انجیر کالمعینه این دعا را آن محل بخوان اللهم اجعلنی
 خیر اهل الطون و لا تو احدنی بما یقولون و اعظم فی مال الیطون اهل معرفت را و این
 قبح خلق چه زبان که نزدیک ایشان بر قبح خلق هر دو یک است نه ممدوح خلق
 ممدوح است و نه مذموم خلق مذموم است پس خاطر این قسم فارغ دارد و در کار
 خود باشد تا روز بریزد بود زنیار کالفتگی کردن و صلی نمودن نشان در محبت
 آن برادر چنین کسان مشغول اند همه را زبان دارد و آنچه حسرتی لقیب آن
 برادر شمت کرده است جهالت لایقیص لایزید چون چنین کسان به سبب آن
 برادرین کار آمده اند باید که به نسبت ایشان کنز آنچه کند و به نسبت ایشان بگوید
 و بنمود و آنچه خود با حق تعالی دارد چنانچه غریزگی گفته باشم هوشیار باش و یا خود
 با عشق آشنا باش و با عقل بیگانه و از خواهی کبکی معاد را از من نیز مقول است که
 گفته است در ملا گویم آنچه خدا من در ملا گویم هر دو من در وحدت گویم ای من بر طرفت

آن این نوشته شده است مطالعه کنند **بسم الله الرحمن الرحيم** مکتوب پنجم برادر اعز الانام
 منظر هر نفس کا در منظر باد بابتی والاه الحامد سلام و دعا از کاتب حروف سیمری مطالعه
 کند و مقرر آن برادر باد که مکتوب آن برادر شتبه احادیث بعد رفتن مولانا
 فقی الدین رسیده بود مطالعه افتاد و کیفیت تمام معلوم گشت از برادر چون با
 و حدوث دعوی قدس طهارت که مفرت غرت اورا بشاید در عالم ما متمنع الوجود
 است پس یقین باید داشتن که پاک از لوث و حدوث یاد قدم است یاد در
 عدم از نیجا همان می آید که آن عارت گفته است عدالا وجود له محدث را چون
 بقدریم راست نیست عدم شده به غزنی دیگر میگوید قطعه چون قدس حد
 لایزال است پس دم زدنی کرا محالست به دعوی کمال مر بشر را به در عالم قدس
 او محالست به بالوث حدوث و دعوی قدس به هر کس که کند از و فضلا است پس
 هر آینه بشر را بر قدر استوار خود و قابلیت خود پیش تواند بود استغرا از ذنوب
 قسمت از بیست بسی و کوشش نبرده را آن مقدر انظار شود که قسمت شده
 است همین پیش نیست اما چه چاره از برادر دعا بر بزرگان ایست اللهم لا
 مانع لما اعطیت اگر کرده هزار عالم جمع شوند چون خداوند جل و علاننده
 را مرتبه و محلی در دنیا یا در عشی نماده بود باز نتواند کرد اعتقاد برین حکم کن و
 پاک مدار اگر گوین بر در تو آورده خود چه باشد و قصه مادر از است جمله
 میدانشد از آنچه نویسم در کار خود یا بد که صادق باشد درستی کوشش حکم شرع
 هر وجه نماید برین آیه تامل کند قال الله توبه قل ان کنتم تحبون الله
 فاتبعونی بحسبکم الله یغفرکم ذنوبکم غزنی گوید متعوی خیالست اینکه بی شرع
 و طریقت به کشانیدت همی راه حقیقت به طریقت به مستمر نیست نیست
 حاصل به حقیقت به طریقت نیست حاصل به بیک و دیگر تعلق هر سه

گمان اشاعر تا بقول کافی من اهو و تا بقول اناس من هو او بده نمزله قدم فان
 ليس قدم راسخ فی الحقولات ربما لا یمیز له احد هاجن اخره فنظرانی کمال فانه وقد نزلنا
 بما بابقیه من حلیه الحق فظن انه یقول انما الحق وهو لفظ انصاری حیث راو ذلک
 فی ذات عیسی علیه السلام فقالوا هو الاله حیث یطلق الاتجا بقال هو هو لایکون الاله
 التسوس والتجوز الا ان بیارة الصوفیه و لشعره فانه لاجل تحسین موقع الکلام من اللفظ
 لیکون بسبیل الاستعارة كما یقول اشاعر اناس من هو هو و من هو هو انما ذلک ما اول
 عند اشاعر فانه لا ینبئ به انه هو حقیقا بل کانه هو فانه مستغرق لهم به کما یدون مستغرق
 لهم به کما یدون مستغرق لهم بنسبه فیع عن نده الحاله بالاتحاد علی سبیل التجوز والتوسع
 نوابه شانی است علیه الرحمه من هو هو وصف اوزیر علم نیر و نیت به هر چه در حقیقت
 آمد آن او نیت آنچه نیر و تویش الکل رفیت به غایت و هم نیت الاله نیت این
 جمله از تقریر امام غزالی رحمه الله علیه نوشته شده است نقل از شرح اسما الحسنى امام غزالی
 رحمه الله الی کوم الحق موونی مقابل الباطل والاشیاء تبیین باعداد و احوال ما عیر عن فای
 باطل مطلقا و الحق مطلقا و اما عن من وجه و اما باطل من وجه فالمتنع براهه هو کما
 مطلقا و الواجب انه هو الحق مطلقا و لم یکن انه هو حق من وجه باطل من وجه حیث
 ذاته لا وجود له فهو باطل فهو من جهة غیره مستفاد الوجود فهو من وجه الالهی لیکون مستفاد الوجود
 موجود فهو من وجه الحق و من جهة نفسه باطل هو کذلک از لا و اما من حیث ذاته لا حق
 الوجود من جهة غیره و هو باطل من جهة حق و باطل من جهة حق و باطل من جهة حق و باطل من جهة حق
 الالهی منه کل حق نینه خط العید من هذا الایم ان یرى نفسه باطلا ولا یرى غیره الحق و بعد
 و الیکان حقا فلیس حقا بنفسه بل هو حق بالنتیجه موجود به و لانه بل هو ندراته باطل
 لولا الجاد الحق لچون آن برادر ازین نوع پیش آمد است مرعوف اصطال سانه باید که
 گفت و شنید بر قانون اصول بود و از قانون اصول تجا و نکره تا علم عقل حیات بنا بر

از درون + که تو از خنده مسلمان از برون به حدیث روزی ابلیس از خواجه منصور
 حلاج سوال کرد که یا منصور ابلیس کی بار انا گفت هر دو و خند منصور هر بار هر دو را تا
 می گوید و مقرب می گردد و فرق چیست میان آن انا و این انا خواجه منصور جواب گفت
 ابلیس نارا ابا خود امتناقت کرد و منصور انا را با خدا امتناقت کرد و لاجرم منصور ازین
 انا مقرب گشت و ابلیس از انا نامرود و شد اینست که گفت شنوی گفت نعمتی
 انا الحق گشت پست به گفت منصور می انا الحق او برست به آن انا لغته الله
 عقیب به دین انا را رحمة الله در حبیب به حدیث سعادت عظیم دان که عاشق خود
 را بر معشوق مکن کند هر چه گوید زبان دوست گوید هر چه نشنود بگوش دوست
 بشنود و کرده او کرده حق شمار و بیت کار یک گنی تو در میان نه به آن کرده حق
 بود یقین دان به بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب به محمد هم برادر اغرامام مظفر
 سلام و دعا از کاتب حرودت شرف منیری مطالعه کند نزدیک حدیث آن برادر
 رسانید مطالعه افتاد او برادر نوشتن و گفتن همه بردن بوده است و درون پرده
 اینست که گفت رباعی چون سر ازل طعمه ابدال شود + این جمله قیل و قال پابل
 شود + هم مفتی شرح را جا خون گردد به هم خواجه عقل را زبان لال شود + و دیگر
 آن برادر بر قانون و اصول اینکار مطلع گشته است حاجت نبشتن از اینجانب
 کمتر مانده است چنانکه گفته است بیت سرت اول از هر چه یاد بود به رساله نجا که یاد
 یاد بود به سینه از کار و بار خویش هر چه اصفی باشد بنویسد مگردان باب خیر احتیاج
 انتم نبشته ایندیجانیکاتب حدیث این سنده از است که اصیت فخرم السلام بسم الله الرحمن
 الرحیم که تو بگردم حدیث آن برادر جمله مطالعه افتاد بخیر بود مبارک باد اما میسار با بزرگ
 آنگاه از خواجه یا نیزید قدس سره انور نقل است اسلوت فشی کما تبتلیح بحیثین حله یا تم نظر
 تمامه انا هو ما دست امر کانه هو لانه به حقیقت و فرق بین قولنا هو و بدین قولنا کانه هو

گفته است بیت سر باخته آن ره روز سجده بخواد + اگر مرد دره اولی از آتش تپاید
 وقتی یکی از اهل طلب دل خود کرد در باطن او فرو خواندند که امری کذاب دل
 را طلب یا ما را بیت یک دور و در فن برین طریقی که یک یک بر خوان اگر حرفی
 به ای برادر آنکه گفته اند من سحر لیس طریقی بالاتر آن جاء آید که محبوب غیر پذیر بود
 اما چون محبوب غیب پذیر بود نظر بر اثر اینجا افتاد چنانکه گفت بیت چون بود
 دیدار یوسف ماحضر + در نباید هیچ پویند و دیگر اصحاب محبت پیش دانند که عالم
 محبت چاست چون یوسف بنفیر علیه السلام را دید نیز بر رفت ما چنانکه او را ندید بود
 را نیز ندید چون بونی بر این یوسف علیه السلام باز آمد دیده نیز باز آمد از منمخی گفت
 است بیت هر که او را یوسف گم کرده نیست که چه ایمان آورد آورده نیست

حدیث برادر شخالد بن نوشته بود قال النبی صلی الله علیه وسلم خلق الله الخلق
 من ظلمة ثم رش علیهم من نوره حکم این حدیث ای برادر خلقت از مخلوقات از ظلمت
 بود چون روشن علیهم من نوره شد هر یکی بر قدر قابلیت خود نور را تقبیل کرد و منور
 شد بر سبیل این معنی تمام مخلوقات ذرات نور جمال الله اند و هر انوری که مخلوقات
 را هست مستعار نور جمال نور الله است الله نور السموات والارض اینجا جلوه گری
 کند مولا عاروم راست گفت قطعه ماه رویان جهان از حسن مایه دیده اند
 زده زده دیده اند از حسن و از احسان مایه عاقبت این ماه رویان گاه رویان
 میشود حال در زمان این بود در حضرت سلطان مایه روز شد ای خاکیان
 در دیده بارار دکنید خاک را نور از کجا حسن از کجا ای جهان مایه حدیث مسلمانی
 دیگر است و مسلمان دیگر همچنین است همه سناقتان در ظاهر مسلمان بودند و
 چون مسلمانانند استند با کافران برابر آمدند اینست که گفت شنبوی سالکا
 اسلام گر آسان بدی + هر کسی چون شنبوی او هم شرفی + تا نگردی تو مسلمان

نبشہ شدہ است جہان تیرخ مکر وہ شدہ است والسلام بسم اللہ الرحمن الرحیم مکتوب
 ہفتدہم امام مظفر باند اللہم لا مانع لما اعطیت ایسات چون نبستی تو بگوئی محقق ہے
 نیز وہمہ نوعہ انا الحق ہے ایجاست نہایت طرفیت ہے اہمیت خلاصہ حقیقت + احادیث
 آن برادر چہ مطالعہ افتادہ قاضی زاہد ہم حاضر بود او نیز مطالعہ کرد ای برادر ہوشیار
 و بیدار باش اگر دین تماشایا دکایشما کسرا توفیق افتد افریت من اتخذ اللہ ہود
 اور پیش آید در دائرہ لادربند و زبان الا مقید گردد در بان الادنی کیت آنرا
 کہ ابلیس گویند از و بشوچی گوید بیست مشوق مرا گنت نشین بردر من بگوارد در دن
 ہر کہ نداد بر من + ای برادر بگوئے قطع عقبات در تماشایا عالم ملکوت بسیار کسرا راہ زور
 است و ایشان را گمان آنکہ بمبغود راہ یافتہم اینست کہ گفت ریاضی افگند ولم
 رخت بمنزل گاہی + کانجا نبرد بصد دلیل آن را ہی ہے چون من دو ہزار عاشق اند
 ہای بیسیگشتہ شدند بر نیاید آہے + اما را باب ہمت و اصحاب معرفت این
 تختہ را در مکتب با زاغ البصر و ما طغی درست کردہ اند ملک ملکوت ایشان را
 کے سیر تو اند کرد بمنزل ہم بجالم قدس کے قدم گاہ جبرئیل بود سبحان اللہ
 نہ ہی ہمت یکے در کار آن سر میرہ آن نظر کن و بشنو کہ در زاد الارواح آدہ
 است قال وہب ابن منبہ رعنی اللہ عنہ قرأت فی بعض الکتاب ان ابلیس لعنی
 موسی علیہ السلام عند الطور فقال موسی لابلیس ہیں ما فعلت اذ لم تسجد لادم فقال
 ابلیس ما اردت ان ارجع عن دعوی الحجۃ فاکون قتلک انی ادعیت مجتہ مسلم
 ار ان اسجد لسواہ فاخزت العقوبۃ علی کذبی و انت ادعیت مجتہ فقال لک النظر انی
 اجبل فان استغفر مکانہ فسوت ترانی فنظرت و لغضبت عنیک الراجیہ اہل محبت
 و ذوق را ایجا کار ہاست و سر ہاست برین نظرست کہ عین القضاة رحمہ اللہ علیہ
 می گوید تو چہ دانی کہ ابلیس کیت جبرئیل صفتی باید کہ زردید در کار و نظر کند از تم یعنی

تو به آمد که آسمان زمین ما آن نتوان کشید مگر دل هر آینه رستم و هم روش رستم کشد
 قوی دل باشد همه را فرود برد اهل فرید نوعه زند کار طالب حق نیست در آن هیچ باکی
 نه کند اگر چه غالب آید که مغلوبی بود و هلاک نبود و آنچه انوار از جانب زمین ظاهر میشود
 سفلی و ملکی یعنی گذشتن است از سفلی و ملکی و آنچه از جانب آسمان ظاهر میشود و علوی
 و ملکوتی است یعنی ترقی است از ملک و ملکوت و آنچه آفتاب و ماهتاب را تمام دیده
 آن دل است که منور شده است و دکانه شکسته بگذارد و از ظلمات به شربت می گذرد
 انشاء الله تعالی کلی بگذرد و در صحرا دل اندر گردش تمام شود و دروش میش آید و آنکه
 غسل می کند قوی کار می داند و فوائد آن مشاهده شده است و در ذکر گفتن نبوی و حبیبی
 تقصیر نبود اگر از ذکر شغل منهدم حاصل گردد و دلوی داند و غنیمی شمرد و ذکر را اصل کارگرستی
 است هر چند شکم خالی تر و ذوق نوازند ذکر غالب تر و ظاهر تر اگر یک روزه طی تو اندر ذکر تقصیر
 بگذرد از صفت شدن غالب تر شد که حضرت نباشد از آن برادر این کار آید و هر چه
 فوائد گرستی در تحریر و تقریر نیاید و این کار بگرستی دست نه به معانیه خواهد کرد آنکه
 نبشته بود این زمان مطالعه شرح آداب المریدین طاقت ندارم زاهد را همین پیش آید
 است نزد یک است که هلاک شود اگر برادر این زمان مطالعه دیگر است انشاء الله
 تعالی بعد از این مطالعه دیگر خواهد شد و مفهوم دیگر خواهد شد بخود دیگر محمد قلندر برده است
 انشاء الله تعالی برسد و آنکه نبشته بود شواهد حضرت را دیده است که گویی با لاله است
 دو گانه گزارده است و شکر بگذارد که آن بشارت است که این کارم آن برادر را
 بر است گردد و انشاء الله تعالی و آنچه از خوف شتر شیطان دیگر نفس خسته بود اما این
 زمان آن برادر درین عالم در دنیا کار انشاء شد مدخل شیطان و مگر نفس شباخت انشاء
 الله تعالی تویش خواهد شد باین هم معوذتین خواندن عبادت کند و آنکه نبشته بود در اول طلب
 بیایم که در عالم محسوس نیست برادر این ملکوتی است از اولیک مانند و مثل کجا با شکر

علی است یعنی کمان ایست یعنی کمان سر آتو حیدر و الا محال کشفه قل ان کنتم تحبون الله فاتبون
 یحییکم الله و یرزقکم ان حدوت است در معنی غزیری می گوید شنوی اود دلیل گویند تو
 راه خوبی به اوزبان تو بس قیاده مگویی + هر چه از گفت گفت مطلق دان به هر چه
 اود کرد و حق دان به خاک اود باش بادشلی کن به آن اود باش هر چه خواهی کن
 هر که چون خاک نیست بروداد + گرفتار است بمراد + از اینجا معلوم میشود که بعضی
 تا اهل دقت و انبیا فاسد نبود و در راه محمدی نیر و ندر لاجرم ازین حدیث
 ابوی یغیب ایشان نه راست رفتن بی راهی حال است که گفت شنوی کور
 هرگز که تواند رفت راست + سبب عصا کشی که در رفتن خطاست به راه دور
 بر ز آفت ای سپهر + راه بر و رومی بیمار و در برید در مکتوب آن برادر احادیث
 بسیار بود چون این قصه دراز است که بی پایان رسد بهیت شب رفت حدیث
 با بیابان نرسید + شب را چه کند حدیث مابود دراز + بدین مقدار که نبشته شده است
 انشاء الله تعالی غرض حاصل خواهد شد خیا نگفته است هر جا که کس است یک تن
 بس است و السلام بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب شانزدهم برادر اعزاز امام
 مظفر سلام دعا از فقیه حقیق شرف الدین میبری مطالعه کند و مقرر آن برادر گردد و خاطر بخواب
 آن برادر متعلق بود نیاید که در کار آن برادر خطا افتد مانعی و ممانعی در میان آید
 چون مکتوب آن برادر به کیفیت و منشخ رسید مطالعه افتاد بجز الله همه بخیر بود و همه
 در این خاطر این قیفر بود و احادیث که در باب شنید دید و نبشته بود همه مقدمات
 و ستانی بر بن و طریق روندگان و سالکان بود بجز در علی فلک امید است که کار پاک
 آن برادر درین راه راست رود و بر و ز فرید گرد و امار و نده این راه را انواع استقامت
 بود که از کشف ذکر باقی خوانده اند ز نزار آینه است و ز تار سمیت خود شمر با زاغ البصر باطنی
 شاموش نکند در راه دیگر ذکر بران برادر کشاوه اند آنگاه که عجایب غرائب عالم ملکوت پذیرد

بود که از کشف ذکر باقی خوانده اند ز نزار آینه است و ز تار سمیت خود شمر با زاغ البصر باطنی
 شاموش نکند در راه دیگر ذکر بران برادر کشاوه اند آنگاه که عجایب غرائب عالم ملکوت پذیرد

حضرت کاتبنا همه شاهان گدا دیدم بی تجلی کرد نور قدس من اندیده باطن + نظر در هر چه می کرد
 همه عالم خدا دیدم نه من بے او نه ادب بے من خود او را من و چون گویم + که دین من
 یکے گویان دو گفتن نار و دیدم بی انا الحق گفتم آنجا من طفیلی شد همه گویم بی دینی
 با آنکه خود را طفیلی مصطفی دیدم بی مگو با من چه دین داری خوشم بادین توحیدش
 همه دین بر صواب آمد گرد دنیا خطا دیدم بی حدیث ای برادر هر چند از فیض
 رحمتی وسعت کل شیء حسب در حق خویش بیشتر بینی عجز دنیا ز دخواستاری اضعاف
 و مضاعفت پیش کنی در همه از آنجا بینی نه از کار خویش سمیت هر پایه که داری
 ای تو درویش بی آن بدی حق شمره از خویش بی تا سلامت بگذری در خم نخوری
 غرنیزی دیگر گوید سمیت عزت خود را شاید بی هیچ شک ای سالک بی در کون و مکان
 مارا جز خوار نباید دید بی دیگر نیز گفته است رباعی هر کس که ذلیل کرد خود را + اند
 نظرش همو خلیل است + عاشق ز بر آغز مشوق بی درد بینی و آخرت ذلیل
 است + حدیث یک شرط این کار قناعت است سر کار قناعت نبود او را در
 بازار باید رفت و او را باین حدیث چه کار قناعت ملکی است که از و ملکی بیشتر نه
 چنانکه گفته اند رباعی هیچ کس را در جهان بجز و بر بی از قناعت نیست ملکی
 بیشتر بی هر که در راه قناعت مرد شد بی ملک دنیا بر دل او سر دشد + حدیث
 رعایت حقوقی بر قدر و امکان شرط است تا بسلامت بگذری تا در طور عقل
 است راست رفتن است و راست گفتن است و در راست رفتن بی شبهه
 فرید بود نه نقصان نه هر که راه راست میرود بمنزل میرسد از نیاست که گفت قطعه
 هر که در راه محمد ره نیافت تله ابد گردی ازین در که نیافت + دولت آنجا بود دین
 آنجا طلب مرجع اهل یقین آنجا طلب آبرو را آنچه از بعضی منقول است از سکر و غلبه
 خیر می افتاده است ایشان در آن مغرور اند اما پسندیده روشن میان این طایفه نیست بلکه

بیت دیگر سردگر در زمانه ناخورده: نرسی بر در سر پرده + ای برادر این همه که
 با سالک می رود برای برداشتن غیر می رود از میان تار در زبرد نخته تر گردد نه بهر هلاک
 و در خاطر جمع دارد در باغی در محبت تا که غیر سے مانند: دو درون کعبه دیگر مانند
 چون نماز در دل از اغیار نام: پرده از محبوب بر نیز تمام: اینجا تر ارسد که منظر
 با دنی غیر کجا غیر مجازی خواسته ام نه حقیقی حدیث ای برادر مرکا شفت رانهاست
 نیست چون از عالم بی نهایت است در تحریر چون کعبه در عبارت چون آیه
 چنانکه گفت رباعی شرح دادن حال عاشق جاودان: از عبارت برتر است
 و از بیان اگر زبان گردد و گیتی سالمانه هم نیارود و شرح این حالها: حدیث
 ای برادر هر چند از دریایی بی نهایت خوردن و فرو بردن و لب پاک کردن و شوی
 و شوار تر است گو بهادر عدم شود بند بچاره آدمی که باشد ولیکن چون برود شد دریا قطره
 بود از نیجاست که گفته است امام سبیل رحمة الله علیه زیب رودنی تیر چون مست شد
 نشسته تر شد هر چند خورد و تواند نیست که گفته است مست مست مرا شراب دهمید
 خرقه و سجده ام بآب دهمید **بیت** و دیگر که محبت دره پیدا شود + کوه از نیروی
 او دریا شود: حدیث چون نسو با بلا خو گرفت بلا عیش گشت بدین جهت میتواند
 کرد ریاضه برود از جا بجنبند از نیجاست که گفت **بیت** هر بابا که جان نماید از
 از یک در هزار شاید از حدیث برادر راه تو حید که دین مردانست در یار
 محیط است آنجا علم و عقل غرقند بنشین از کجا و گفتن از کجا هر دو هر که درین دریا
 افتاد در عالم حیرت افتاده است که گفت فرد قطره کو غرقه دریا بود + هر دو کوش
 تیر خدا سودا بود + غریزی دیگر خوش گفته است قطعه شی در خوردن که گرم جمال که بودیم
 پس از خود چون خود رقم همه ملک یقادریم: برادر عالم ناسوت چشم عقل بود آنکه: چو
 در نماز و تسبیح و ستم جلوم ناچهاریم + محیط یافتم کردی که قطره است نفس کل + شدم در

بالتوحید بقصد اولی من اچار غیره چکنده که لب بر نه بندد بصیت زمستی گر گوید ز غر عشق خرابین
در تشریح دار باشد: حدیث از برادر اینجه اهل ذکر گفته اند درین باب این است

که ان اول ما ذکر الله به نفسه هو انما ذکره علی الحقیقه تا و باقی الاذکار کلمات جمع کلام
العالم حتی صوت الحیوانات صدرا التکلم الکلمه اعنی انما فادام الذکر یسمع من

باطنه لا الاله الا الله و هو اول اسم کان فهو بعد یسمع من الهدانا ذاسع لنادوا
یقدر علی دفعه فهو الذکر الحقیقی و اما اینجه می شنودند حق تعالی سالک را لفظ تن او مردود

بلکه لفظ جمع جادات و نباتات و حیوانات را اینجا به بنید اگر می شنود از ایشان
همان ذکر که که خود می گوید پس آن ذکر صدرا بود م ذکر او را و این کشف

خیال بودیه حقیقی و اگر می شنود از ایشان ذکر که که مخصوص است بهر چیز
پس آن کشف صحیح بود و حقیقی بود برین دو اصل تا مل کند این قسم که

بنشسته بود جمله حل خواهد شد انشاء الله تعالی حدیث اسے برادر اینجه از فغانه
و حدت ترا می خوراند قدح قدح خوش خوش می خورد و بدستی مکن بشنود

که چرمی گوید به باغی بر بند زبان که عاشقانش در عشق نمی خرنند گفتار
ویری که بسک عشق رمزی + علاج بگفت و رفت بر دار + هر که آن آفتاب اینجا

تفاوت + اینجه آنجا و عده بود اینجا تفاوت + اینجه می خوری خوش باد او خوش
تر باد او بسیار که باد هر روز تشنه تر باد ابعیت هست در یای محبت بے کنا

لا جرم یکا تشنگی شد صد نهرا از اینجا کار بر قدر هست است هر چند که هست بلند تر
تشنه تر هر که صاحب هست آمد مرده میجو خورشید از بلندی فرو شد بصیت هر که از

هست درین راه آمدت + اگر که زنی میکند شاه آمده + حدیث بار دقت باید کشید
رونده را چاره نیست در قهر لطف بر زده باید شد و اگر نه خام ماند آخر کار سالک همین
ست تنها تراست بصیت تا فکر دمی نقطه در دایره پس کی توان خواندن ترا مری

من گدای خانقاه به ساقیا باده بده آتش نرن پشمینه را حدیث اجزای که شرح
مشارق نوشته بود آن مقصد که میاعن سواد بود مطالعه کرده شد موافق خاطر بود
معانی بسیار دارد از هر نوع و جنس و حالی در آن مشغول کننده است هوشیار
سورکار با معلوم افتاد است علم را در گوشه هند عاقبت نجر با بسم الله الرحمن
الرحیم مکتوب سیزدهم برادر عزیز امام مولانا منظر سلام دو دعا از کتاب
حروف شرف مینری مطالعه کند عرض آنکه پیش ازین مکتوب فرستاده شد در آن
تاکید بسیار کرد مع ذلک تاکید دیگر کرده میشود از دو تاکید بسیار دارد در حق حضرت
رسالت پناه صلی الله علیه و سلم در قصه زید و زینب حق تعالی اخبار کرده است
و تحسین الناس المرحوم ان تحتها دها راون پیغمبر علیه السلام با جلالت نبوت گفته
است فلا شمتک الاعداد و مریم مادر عیسی پیغمبر در زادن فرزند بی شوهر گفته
است یا یئسی مت قبل نهاد کنت نسیا نسیا و السلام لاجل و لا قوة الا بالله
بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب چهاردهم مکتوب آن برادر سید مطالعه کرده شد غوغاه
شور هر چه باشد جز فرو بردن در رخ تازدن راه نیست تا غزیری گفته است انا الحق
گفتن بنصورتا نگجانی بود هر آینه حوصله چون وسیع بود در دهم به گنج در اگر تنگ بود
نگیند بیرون افتد این نکته درین باب اصلی قوسیت خاطر جمع دارد حق تعالی مبارک
گرداند و السلام بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب پانزدهم برادر اعز مولانا منظر
سلام دو دعا از کتاب حروف شرف مینری مطالعه کند مولانا حمید الدین ناگوری
راست رحمة الله علیه رحمة و آسته رباعی گفتگوی بحالت کشف به هر که گوید از خط
حاصل اندر زمان استغراق + شاید روح جز خدا نبوده چون سالک ازین آیه که کل سن
علیها فان یبقی وجه ربک و الجلال الا کرام کشف شد و حده لا شریک له بر وجه جلوه
کرد جز انا بگوید دیگر چه آید اما چون سخنه غیرت و اسیاست نصب کرده آدمی گوید من صحیح

هر چه نوشته بود از مستی همه دلیل تعجیب است و آنکه نوشته بود این کلمات از مخارج حروف
 و اصوات نمی شنوم مخارج حروف و اصوات از عالم ملک است آنچه تو میشنوی ملکوت
 است این کلمات را در دیوانگی و مستی اثری دیگر بود چون از عالم دیگر است هر آینه اثر
 او دیگر بود آنکه **عین القضاة** رحمه الله علیه فرموده است که در فنا همه سالکان برابرند
 اما در بقا متفاوت فنا بمنزله مرگست و در مرگ لا بوجهه برابرند و بقا بمنزل نزول است لغیر
 از موت و در قرب حضرت اهل قرب در قرب تفادات اند آنچه یاد آید نشسته شد و ملال هم
 آورد و الدّه همیشه و برادران و خواهرزاده فخر الدین **تاج الدین** را سلام دعا برسانند
 و السلام بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب یا زوهم ای برادر سنت الّهی جاری برین است
 که این آیه متضمن آنست که هو الذی نزل الغیث من بعد ما قنطوا و گردش احوال است
 علیه السلام هم برین سنت بوده است اولش ز تو را انداختند پس دریا افگندند پس در
 دست دشمن انداختند پس قتل قطعی در دست او را ندند پس در عرب افگندند پس
 سال در شبانی انداختند پس در یادیه خو بخوار افگندند شب تاریک بود و ابر سیاه
 برخواست و برق در عهد غمزمین گرفت و گو سفندان رسیدن گرفت و گرگان در
 رسیدند و سر ما فرود گرفته وزن را در و زادن گرفت همه اسباب پلاکی موجود شد
 آنگاه موسی صلوات الله علیه در طلب آتش قدم زد گفت انی آنست نارانا گاه
 علی الفتوح ندر از مقصود و مطلوب در رسید یا موسی انی انما نلک برین منوال چو
 آن برادر را نظر بر عدم اهل بیت خود برنا شایستگی خود افتاد از خود کار خود
 نامید شد دل بر پلاکی خود نهاد اگر وقت فتوح در رسد در کار کار شده گردد و عجب شد
 مبارکباد او السلام بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب دو از دویم احادیث آن
 برادر جمله سلطان کرده شده هر حدیثی شوری و غوغا دیگر داشت تا این شوره غوغا پذیرد
 آنرا انشاء الله تعالی ختم این کار جمال این بیت بود میتی من کدای زبده و تقوی

دل من خیر میان می کند نشانیهای مخدوم و آنچه من میرسد بهوشن چه حاجت است جز
 نزدیکی است این معنی به آنکه صاحب الدرشیا فی صدری المادقه عصبست فی صد
 ابی بکر دین صب ازل بدل بود ز با نرا خبر نه چون دل مرید را بدل بر مقابل افتد
 بر قدر مقابله ازان دل برین دل صب شود اگر چه بنشستن در زبان در میان نبود چه با
 و این استعداد مرید را بغایت عذراست و آنکه می نویسند می خوانند همه بیک قوه بازم
 کل من علیها فان تمام شود تا و بیقی وجه ربک جمال نماید امری برادر مقصود و جمله طالبان
 عالم و سالکان روزین همین است و این را عالم و صدقه گویند همه جا کثرت است و وی
 است مگر اینجا اگر از نزار روزه کی یاد و بدین دولت رسید بسیار بود ترا آسان نماید یا
 در کار باش تا وقت آید خواه عطار گوید منتوی آنچه تو کم کرده کز کرده هست اندر
 تو تو خود را پرده + هر چه در تو حیدر مطلق آمده است + آنهمه در تو محقق آمده است
 آدم اول سوزی هر ذره نشأنت بن تا بخود او رة او را نیافت + و آنکه نمشته بود
 عورت صاحب جمال با کمال بن النوم و الیقظه جانب راست او من ایستاده بود
 برادر ز راه سالکان همچنین چیزهای امتحانات حتی لیطهر الصادق عن الکلوب
 بسیار است اما چون بر سنت خواجه عالم صلی الله علیه وسلم کاری کند که مازاع
 البصر و ما طغی سلامت می گذرد تا آن الی ربکی المنتقی می رسد بیت خبر وصل تو ام
 حرام باد + حاجت که نخواهم از خدا من به و آنکه نمشته بود از رو فقر و غربت حقیقی
 می باشد چنانکه کسی را محبوس کرده بنمایند همچنین مرا بنمایند و بی نمیدهند اگر نمیدادند نمینور
 با الا امور مزبونه بمواقیتها نیست الهی جاری برین است و آنکه نمشته بود بعضی وقت مستی
 پیدا شود چنین و چنان ترتیب آنمان نگاه نمیتوانم داشت آن زمان تیسرا از توله می طلبید
 و ترتیب آنکه بود که است نبود آنکه نمشته بود اقا است فرایض دشمن مستجاب بر وضو نماز بود
 وضو و نماز نیتو ام کرد این نشان محفوظ است علامت است انیت خاطر جمع دارد و در کار بود

و مراتب سناری ساکنست خاطر جمع دارد که کرمان چون محتاجان بامحتاج ایشان
 نمایند از گرم هوا که نرسند پس هر چه بنمایند دلیل است که خواهند داد و او در کار باش وقت نبود
 دیگر است وقت دادن دیگر دانگ نیست بود از خودی خود چون خلاص با هم ای برادر اگر از خود
 خلاص یابستی و هدیه لایشریک بود همه روزندگان راه را این تمنای تمام است مضرعه
 آنجا نجات کرد بود که او را در دوستی آنکه نوشته بود حال علیبه کرد چه بچنین گمان بر دم که
 گوئی این سخن کسی می گوید که سجانی با اعظم شانی سجدت و صفت نمی شنوم اینجا
 برادر در وقت وصوت چه کند جواب این مسئله تمام از خواججه عطار شنو که گفته است اگر شاید
 درختی بجز سوانی اناسد را چنانشاید که منصفه حلاج بجز سوانا اتحق اما آغاز است چون صفا
 زیاده خواهد شنید بیت بیج هم می نماند یا تیم + چون همه خود دوست آخر من کیم + دانند
 نبشته بود و خیر فیض و سنن همه تاریخ شد لاجرم + مصرع آنجا که سلطان خمیره ز دعوی غانمان
 محام را + هنوز کار پیش است بیت عشق با او در فردانی بود کفر و دین اینجا و اینجا
 بود + ای برادر سعادت آن مراد است که او را به و نماند پس گویند تجانه و کفر و شرک و بدعت
 اکنون چنگ بردن سخن به کفر با طاعت زن تا بدست دیوسن با لصدسی و جمار
 ایمان بنی مصرع کا ز نشوی عشق خریدار تو نیست + و آنکه نوشته بود در خاطر می گذرد
 چه مرید باشد که نام سر بر زبان آورد نام مخدوم نمی توانم گرفت جواب این حد فتم خواهد بود
 که لم یفضل الویکر کثیرة الصلوة ولا کثیرة الصوم و انما فضل بشی و ترقی صدره سر پر ابوبکر
 را بود از بی معنی بود دو گانه شکرانه بگذارد و ازین کلمات میشو که ای کافر و ای مشرک اگر
 بت یست + ای زنا دار و ای سگ تو مارانشانی این با در عالم محبت ناز و دلایل و کشته محبوس
 گویند با محبت این طایفه را در شنیدن این کلمات آن ذوق است که در تحریر نماید پس لم یقبل
 لم یقبل بهیبت که ناز و کشته که خشم و کعباب + مسکین لم یرا نشود زین همه + آنکه نوشته
 بود در باب شانه که هر چه در مکتوبات باید خواهد همه در شانه فرد خواندم گوئی این شانه در پیش

و طالب اندر این معنی گفته اند منسوبی عهد نهران راز در موی نهند نه در ویش ازین
خود شور می نهند نه ذره ذره عاشقانت در هوا نه پر شده از پر تو عشق خدا نه
جمله ذرات پیدا و نمان + نقطه عشق اند در هر دو جهان + بسم الله الرحمن الرحيم
ماکتوب دهم ابیات دوتی را اینست ره در حضرت تو نه همه عالم توئی تو در
تو + وجود کون نخل حضرت تست نه همه آثار صنع و قدرت تست نه آنکه شوی
بود کفر و شرک بت و زنا را می گفتند و نمی دانستم که چیست اکنون دانستم که چیست
این ترا فتوحی پس بزرگ پدید آمده اگر ترا بتو نموده اند انشاء الله تعالی
بعد ازین جمال خود ایمان ببینی اینست که گفت میت کفر اندر خود قاعده
ایمانست + آسان آسان بگازری چون رفت آنکه روزی بزرگی نماز کند
و رقت شروع گفت کافر شدم و زنا بر خود بستم الله اکبر این فهم کرده است ملائی
بری مما تشرکون حاصل نشود جمال انی و حجت و حقی لذی نظر السوات لارین
حنیفا جلوه ندر و تا سرشته و اعظموا بحمل الله جمیعاً از نار باطن نگردد و زنا را
گیر کی هرگز شکسته نشود این فهم نیز از عالم بصیرت است دلیل آنکه از انظر
نصیبی پدید آید دل خوش دارد در کار باش تا فریاد پیرا آنکه نبشته بود مرا فری نیت
که کفر این زنا چیست همچنین می بینم که تا آخر لا که حاصل نشود جمال الله هرگز جلوه
ندید این نظر نیز از جمله سلیر این راه است دو فایق این کار هر چند دل مصفا تر
نظر با صفا تر و آنکه نوشته بود که این فهم نیز می کنم که بعضی معنی را که بزرگان ذکر می کنند
زیر لب و حال کفر و بت زنا در صورت ضرورت آن معنی خبر بدین عبارت نیاید
برادر اصحاب سلوک را چند معنی پیش می آید و آن همه از عالم ملکوت است چون خواهد
دورین عالم در عبارت آرد خبر عبارت کفر و شرک زنا و بت درست نیاید و این حاصله
بصیرت است: نه این گویان را اینجاره نیست هر چه می نماید از احوال و معنی صادق

گفتہ اند من کان فناءہ لہ کان بقاءہ بالقریبیت باسودر آئی روشنائی ایک
 با فقر در آئی بادشاہی انیک بہ فایزہ قول بیشتر علمائے شریعت و متکلمان اسلام
 ایست کہ روح جسم لطیف است در آئینہ در جسم کثیف و آن تن مردم است و
 دلیل برین قول و آیات قرآن و اخبار پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم الا انک کیفیت جسم لطیف
 مانند ایم کہ حقیقتی ما را بدان خبر نہ کردہ است و لیکن در کتابی کہ از اعلیٰ السلام
 نام است آدرودہ است کہ خواص بدان مخصوص باشد بر ایشان واجب است کہ
 با غیر کہ اہل نباشد نگویند کہ موجب فتنہ شود بہ سبب تصور فرہما و پوشیدن پیغمبر صلی اللہ
 علیہ وسلم روح را ازین قسم است اما او را مکتوف بودہ کہ ہر کہ روح را شناسد
 را شناسد و ہر کہ خود را شناسد پروردگار خود را چگونہ شناسد بعضی اولیاء و اصفیاء
 علما و حکما را نیز مکتوف است و نگویند و ساکت باشد از انکہ حضرت رسالت صلی اللہ
 علیہ وسلم ساکت بودہ نگاہداشت آداب شریعت بہرست ستانی زبان از رقیبان را زان
 کہ تراز سلطان نگویند با ذہن فایزہ بزبان گفتمہ اند کہ وہ اہل حضرت رسالت
 صلی اللہ علیہ وسلم در حق او فرمود احد جبل سبحنا و نجمہ فردا بر این شکی از ظاہر و
 برکتند و بصورت آدمی در صفت صدیقان بایستائند کہ صفت صدیقان در دنیا
 بود لاجرم ہمہ ان صبرش گردانند انجامی آید کہ کسی گوید کہ گوہ اہل جہاد است و از جہاد
 و عداوت درست نیاید کہ دانستن محبت و عداوت لازمہ حیات است چرا ایست
 احد جبل سبحنا و نجمہ این اخبار است از صاحب دل یعنی از حضرت رسالت صلی اللہ
 علیہ وسلم و اصحاب قلوب جہاد خیر و دانند نہونند کہ دیگران را از ان خبر نباشد و محبوب از جہاد
 نصیب نیست تا آدرودہ کہ اہل کشف از تسبیح حمد اشیا آگاہ اند و در تسبیح تسبیح سدا فی السموات
 مانی الارض سماعا دارند ایست کہ گفت بہرست پیش تعاین سنگریزہ ساکت است بہ پیش باطن
 و عادت است بہ عصمت اللہ بنیاز روز کہ ہر مسلمان علیہ السلام آدرودہ کہ کل عالم با خبر از جو خالق و خالق

ای خوانده خدای را بعبادت تا که بزبان خدا پرستی توحید نه کار آفتاب خاک است خود را بر کاب رهبری بند	دوری از حقیقت شهادت این نیست اگر هوا پرستی آن در دل صاف جان پاک است تا باز را باندت ازین بند
--	---

مکتوب تبلی برده است حضرت چون می رفت این قعه نوشته آمد و السلام بسم الله الرحمن الرحیم
مکتوب هم حدیث این بار مکتوب آن برادر در طریقی دیگر بود و ذکر دیگر داشت علمت
فتح باب می نماید مبارک باد چون کار بفضل است نه باستحقاق این چه عجب است سحره
فرعون باید ادر سحر و ساحری غرق بر خاسته دور قمر تکذیب موسی علیه السلام کمر بسته و
بغزت آن ملعون که بجزه فرعون انا نحن الغالبون سوگند خورده ساعتی نگشته بود که تاج
معرفت بر سر ایشان نماده و بر تخت توحید نشاند و عارفان حضرت خود گردانیده تهمت
از دنیا و آخرت یکبارگی در گذشته دنیا در عالم داده که دادند خیر و البقی اینست که گفت
ردی لاکه خدا آرایم کرد دست مشاطه نرسد شاید اگر نفس کا فزان برادر زبون او گردانند
از حیات هستی که عارفان را مرگ محض است مگذارند و بحیات حقیقی که ابدیت زنده گردانند
چون تعرض نشاء صفت اوست دور نبود بل ایامی در بزم اشارت بهمین حیثیت قطعه

ماچوز و ایچم اول درین کاخ فنا جان ز ما بر گیر دارا بادم خود زنده دا	باز بر آخربان و جسمی که اول آمده چسیت مهر ننگ اجل بر ما بکل آید
--	--

گویند بزرگی بعد از مرگ بخندید گفتند عجب خندیدن بعد از مرگ گفت عجب از کسانیکه دوستان
خدا را بر آمده دانند سجده ای که من زنده ام و همه دوستان خدا زنده اند این حدیث هم برین
معنی است الا ان اولیاء الله لا یملکون و لکن یتقون من دار الی دار و همچنین هر که علما این
این عالم فانی از خود قطع کند و گوشه نشین او به عالم قدس افتد و بر بسته محبت حق جل و علا گرد و ظاهر حیات
اد باطل نگردد و بلکه این حیات محسوس او را محض مرگ نماید نخست آن حیات اینست معنی آنکه

و بجز همه یکسان است اگر فرق می کند تا حق بود زیرا که در نظر بر مراد محبوب بود نه بر مراد خود تا غریزی می گوید اگر عاشق در بر آمد کار خود کوشد هرگز خلعت وصل نپوشد عاشق را باید که همت در بر آمدن مراد معشوق بود پس غریزی دیگر می گوید آنکه محبوب را برای خود دوست دارد و یا خود را بر او دوست دارد مخلص نیست زیرا که خودی او را در نظر است آنرا که خودی در نظر بود او را در عالم اطلاق چه خبر بود در ظاهر خلاص او را تعظیماً لحقه دوست داشتن و خود را بکلی نالود پیدا شدن است حاصل الامر تا از تو دور تو چیزی باقیست ذکر اطلاق در باقیست آن برادر اول قوی دارد دوست بلند دارد و امید صدق که ظهور این دولت از محلی می باشد که عقول ملکی و بشری و ادراک آن عاجز اند نه بینی که مردی بزدوری مکر شعیب پیغمبر علیه السلام را صنی ششم از برای ترویج صالحه ده سال شبانی کرده و در طلب آتش قدم زده نور قدم در نظر آفتاب گفت ای آنست من جانب الطور نار او تا گاه مبشر عنایت با خلعت نبوت و این رسالت در رسیده این را عقل ادراک کجا کند عاقبت و خاتمت نجر باد و السلام بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب هشتم امام منظر بعد از سلام و دعای این ابیات مطالعه کند مثنویات اوصاف ذمیه چون بمل شد به هر عقده که در تو بود حل شد به چون نیستی تو شد محقق به چیز همه نوع انا الحق به اینجاست نهایت طریقت نیست خلاصه حقیقت به دیگر گوید میت هر که آن آفتاب اینجا بتافت به آنچه آنجا وعده بود اینجا بتافت به اینک مسلمانی اینک مسلمان اینک ایمان اینک مومن اینک توحید اینک موحد کار بر آید مطلوب در بر آمده این کوس دولت بر در او زده انا لک سنتت ام ابیت اننت لی سنتت ام میت انیت که گفت میت رویت انیت و چنین باشد وصال به دوستان را با جمال ذر الجمال به دو دیگر نشینو آنکه گفت مثنویات

درین هر دو کاف خطاب آن برقی دست اصحاب خلوت را ازین نوع بسیار باشد را که
 سخت تر ازین بوده است ازین زمان گذشته است هر چه نقیب و خط تو از کاف
 لوسا قط گفته نماز مگر حق خالصا گفته تا نقیب و خط باقی است خالصا لله در
 در باقی است خواجه جنید رحمه الله علیه را پرسیدند چه گوئی در حق کسی که از کونین
 گذشته بود و نمازده باشد او را در ملک نکرده خسته نمائی گفت و المکاتب
 عبدوان بقی عایه در هم الغرض هر چه در روان پیش آید بر آن شکر و سپهر خند نعمت و
 کرامت گوناگون بخواه طرح جمع دارد هر چه می بینی یا می شنود همه نشان دعا
 بر اصل است و در کار خود جود و جهد باید نمود بنده را همین است الفضل لمن فضله
 الله لا با عمل و لا بالجور بهر این همه از عمل و بندگی چاره نیست چنانکه از مرگ چاره نیست
 پیش ازین جواب مکتوبات نیز نموده نوشته شده است مطالعه خواهد کرد بسم الله الرحمن الرحیم
 مکتوب هفتم برادر اعرام مظفر سلام و دعا از کاتب شرف الدین میری مطالعه کنند
 غرض آنکه مکتوب آن برادر رسید در آن نوشته بود که حجاب بهمین وجود است
 همچنین آنکه گفت شعر اذ اقلت ما اذ نبت قالت مجتمه - وجودی ذنب لیاق
 به اذ نبت تمام گفته است اگر چه حجاب با سجد دعا است ولیکن همه را اصل بهمین
 و همه بینی برین است خواجه عطار رحمه الله علیه بهمین گفت بیت آنچه تو کم کرده
 کج کرده من هست اندر تو تو خود را پرده بهر که هست پرده خود شده است و
 در پرده خود محبوب مانده اگر این پرده برخاست همه پردها برخاست از بنجاست
 که می گویند دوستی او از دشمنی خود خیزد هر که دشمن خود نیست در محبت او صادق
 نیست تامی گویند در عمرات قیامت چون علم عشاق لصب کنند بعضی خواص حضرت
 را ادب کنند و گویند شما در برابر خود دوست داشتید درین عالم آنکه نظر بر خود دارد
 محبوب بود و در ولایت دور بود و آنکه او را بر او دوست دارد و بهت آدر و قبول و

در راه زرقان است ای برادر تشکسته بیج قیمت ندارد و مگر دل هر چند شکسته تر با
 آرموسی علیه السلام در مناجات خود گفت ای ابن اطلبک فرمان شد تا عند الفکره
 ظهور بهم لاجلی العلم علما علم باللسان و علم بالقلب و علم است که از دل است
 و عالم و عارف اوست که علم اولین و آخرین دو کمون است هر چند دل به صفات
 و مشهورتر مفهوم او دقیق و لطیف تر است راست نیست یعنی آن حدیث من عمل کامل
 در نه الله علم عالم بعلم خاطر جمع دارد و همه نشان راست است و در کار بود کل
 با حقن کل با حقن است هر که کل با حقن کل باقیست لایصل الی الکل الا من القطع عن
 الکل و آتیا که میشود همه درین باب ترغیب است تبرک کل و بشارت است که درین
 کار توفیق یابد انشاء الله تعالی بوقت کار موقوف است به محبت بر منی یابد که هر چند
 حالی و وقتی است که بدان وقت راست آید و این کار توفیق و غمزه کمال عشق است که
 او را منع و عطا درود قبول رحمت و نعمت کی گردد و در کمال فی العشق لیس دار
 کمال تا فرق می کند تا قیاس است کمال آنهاست که فرق نماید بر معنی است که کسی در باب
 آن مجبور و مردودی گوید منویات از حامل اگر عالمیان بنجر اند به از حال من آن
 به که تو حامل دانی به بجز آن تو خوشتر از وصال و گران به منکر شدنت به که ره های
 و گران گویند ازین لغت او را چندین فرخاست که دیگر از او بر حمت کسی او را گفت
 این کلمه سیاه لغت چرا از دوش نمیندازی گفت بهیت می فرود هم کلیم می فرود
 گریه فرود کشم بر بنده نامد و شوم اما ای معنی در کار نامه عقل نیست عقل ازین معنی
 مفلس ما و زرا و است این از عالم عشق است اینجا نشان از بنی می یابد عشق بنی
 کسی کار دیوانگان دیگر است و کار عاقلان دیگر جوابی دیگر که در عرض داشت مذکور بود
 اهل این سوال اشارت بر هدایت خاص دارد چنانکه گفت و الذین جاہدوا فینا انهم
 سلبتنا و فرماست بعضی را چنین پیش می آید چنانکه در ایام کعبه دایک حسین

که سخن آقرب الیمن جل الوری می گویند هر چه در هم بدان رسد و عقل آنرا صورت کند و
خیال آنرا بگیرد و فهم آنرا در یاد ببرد و تا یک حق سبحانه تعالی ازان منزه و مقدس است
و باین همه از رگ گردن تو تو نزدیک تر است که قرب مخلوقات بیکدیگر جز مجازی که بعد
را در و در خل بود بصوت یا معنی و قرب حقیقی آن بود که هیچ وجه از وجه قابل بعد
نبود اینست که گفته است بریت من او شوم و لیک بی او نه و اندک نیم یقینیم
آنکه گفته اند نظم ای در طلب گره کشائی مرده + با وصل نبرد از جیدائی مرده + ای
بر لب بحر نشسته در خاک شده نیوی بر سر گنج از جیدائی مرده باین تقریر جمله معلوم
گشت که نفس کا ز راه - گرفته است پس طالب را هر چه افتاده است بالنس کا و افتاد
است و بدانچه این نفس کا فرازه بر خیزد بر طالب فرض عین است بحکم حال درین
چه کعبه و چه تجانه و چه دستار و چه زنا و چه صومعه و چه خرابات هر چه پیش این شود
ازینجا بوده است اهل عادت و غفلت را ازین چه خبر گفته و ایشانست لطف در
تنگه که خیال معشوقه ماست بر رفتن بطوات کعبه از عقل خطاست که کعبه از بوی
ندار و کنش است بمجاوی وصال او کنش کعبه ماست و حدیث کار افتادگان دیگر است
و کار اهل عادت و غفلت دیگر هر چه در حق ایشان گفته اند و گویند باین غفلت و
افلاس خواست و صنعت خداوند با طالبان خود همین رفته است و الله همیشه
و برادران خود را دعا کاتب سازند عاقبت و خاتمه بخیر باد امین بسم الله الرحمن الرحیم
مکتوب ششم مولانا منظر بداند چون گورخانه شد و بداند که گورنی مرگ نبود
ایست که سوگو آقبل ان تموتوا اجمال خود نماید من بات نقد قامت قیامت نقد گردد و این
درین قیامت است کشف شود نزد یک این طایفه غربت حقیقی نیست که در شهر خود عز
گرد آن غربت عالمی است این غریب نبود مگر سالک راست از در آشنائی بیگانه از
فراست بر قرابت و از مشرب بشهر و از خلق بر خلق و از کس بکس این روش دندانگان

بیکار و تقاضا در مع المناقی محال بود از اینجا این مسئله تمام حل خواهد شد حدیث ای برادر من
 اما الاسلام و اما السیف اتیمعی است که زنا را بنده آئینده است طالبان الفتند
 سلام ظاهر با کفر باطن نفاق بود و نفاق بدتر از کفر است بر منیعی مغلوب گشتند
 زنا در میان بستند حکم حال نه حکم اعتقاد این نه کند زکاها را و تا درین مقام خلط
 نخورد بعد از یا تیغ پیش او درونست یا نگاه دمن کجرج من بتیه مهاجر الی الله در سوره
 یبر که الموت قد وقع اجره علی الله نقد شده و من قتلته فانا و تیه حاصل گشت دیار بر عجز و
 بیجاگی طالب بخشیدنت و غالب اینست آگاه او را از میان برداشتن است و جمال
 توحید بدو کشف کردن است و عده لا شریک له دولت ابد الالباب و بیت لطفی کن
 از کرم ز را هم بردار تا زحمت من ز راه تو کم گردد و ای برادر اگر چه جواب از حد برود
 است اما از روی تحقیق همین نفس کافر است که راه به گرفته است و همه طالبان و
 سالکان عالم از دست کافر خون خورده اند و خورند و خواهند خورد و وجه گستر

الی الشکران کیون لصاحب النفس الیه سبیلاد چون سلطان العار فین قدس
 سره الغیر در میان مناجات خود می گفت الکی کیف الطریق الیک جواب این
 و ع نشک و تعال میت ازین کافر که مار در نهاد است به مسلمان در جهان
 کمتر قیامت نهو ای برادر چندین مجاهدات در ریاضات که وضع کرده اند و تمنائی
 و کسنگی و تشنگی نهاده اند مقصود از ان برداشتن این نفس کافر است از
 راه که تا این نفس کافر از راه ترنجیر بیچاره طالب مغلوب ترسد و جمال لا اله الا
 نه بنیاد از اینجا است که در ایشان گویند مقصر یک قدم بر نفس خود نه وان در کرد
 گوی و دست نه و نه بنی چون بفضل الله تعالی و توفیق این نفس کافر از راه
 برداشتن به این گفتند رباعی معشوقه عیان بود منی دانستم بیامین بمیان
 نیند انتم گفتم لطالب مگر بجای برسم به خود تفرقه آن بود نیندست به اهل اشارت درین آیه

بسیار چون ارم در آن کوش که این نفس قرا چون بردارم که راه بحق سبحانه و تعالی را یابم
که نه در آسمان و زمین نه در غرب است نه در شرق است حق سبحانه تعالی در درون است
از قرآن شریف هم آیات فی الافاق فی انفسکم افلا تبصرون پس ازین طایفه بشود که گفته اند

ای آنکه همیشه در جهان می پویی	این سعی ترا چه سود دارد گویی
چیزی که تو جوتی نشان اوتی	بالت می تو جای دیگر چویی

و آن حقیقت انسانی است که منظر و آینه همه حقیقت و الوهیت است اینست که گفته اند
شعوی ثانیا جهان آدم آشکارا بره نمانند سوی که در گار بره پدید آید جو آدم شد
پدید آید و در کلیه هر دو عالم شد پدید آید تشنه از دریا جبارائی می کند بر همه کنی گذائی می
کنند و معلوم است که یک عالم هر فرشته مقدس و مسئله خاک تیره را چون سجد کنی خاک
ملوث و منظم خلیفه چون دان شد خلق آدم علی صوته چون کشت شود این ذوق و شنیدنی

گنج خود در فرجانش پست کرد	ناکسی اینجا نیار دوست کرد
آسمان در عرش مغضوبت پست	خاک الحق جلایه را مغز نکوست

و با عی دل بادشده است یگانه در ملک وجودی فقدست یقین ز کجای معبود
دل کعبه حاجت است در راه صفا در عالم دل و آئی گز خواهی سود حق سبحانه
تعالی این دولت آن برادر را میسر گرداناد و توفیق رفیق کناد بسم الله الرحمن الرحیم
مکتوب سیم صفت صوفی نشود صافی تا در نیکت جامی بی بسیار سفر باید تا بخت شوی خانی
برادر آن سنی و احوال که بر آن برادر میگزارد و آغاز سوداگر ملازم دقت او شود
تمام بماند و بخت نگرود و نمودن در لوبدون دو حال مختلف صفات باید تا برود بر درخت گرد
چنانچه میباراناد دو حال مختلف نبود بخت نه گردد که آفتاب کساید که قبض که بسط و جمع که تفرقه
و که غیبت و که حضور و که کان و که کان حکمت نیست دیگر دارد و دل انار است هنوز تا قیام صفا
بشریت است صفات بشریت منافی در حقایق است پس صفات بشریت باقی بود در اقبان بود

پدید بینی شود لیلی بنجا تو ز پدید بگر چشم من به بینی روی او نه تو تیا سازی زندگانی
 گوی او نه و سلام بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب چهارم در جواب غرضت
 امام مظفر سلام خواند بیت اصل همه عاشقی ز دیدار افتاد چون دیده بیدار
 کار افتاد و بجهت الله بر جان برادری بنید یامی شنود همه علامات صحت کار و فتح
 با بست خاطر جمع دارد از بجا دیده و مکانه بهر بیت نشود و دشوار شمارد که رنج و مشقت
 طالب بر مقدار مطلوب است نظر آنجا دارد تا قبض خزن به بسط و فرج بدل گردد و رنج
 و مشقت روح راحت نماید بیت رایگان رنج نمی نماید یار گل نیابد مگر گزیده خا
 و الذین جاهدوا فتنه نهم سلنا تمام است جواب دیگر فیض واجب الوجود از شیخ
 وجود ممکن ممنوع نیست در حقیقت و وسعت کل سعی عبارات ازین است و اگر تقصیری
 میرود از جهت ناقابلیت خود است تا آئینه بی جلا بود صورت درو که پدید آید
 بیت سعدی حجاب نیست که آئینه صاف دارد و زنگار خورده که بناید جمال
 دوست نه جواب دیگر انیت اگر در ادات عیبی کسی را مغلوب داند در آن
 حال فریاد و شیوه و حرکات و سکانات غیر معهود از وی در وجود آید مغرور بود که
 تکلیفات متعبر بر عقلا جاریست نه بر دیوانگان العشق جنون الهی ازینجا است
 که گویند عشاق لایواضون با صد رهنم بیت چون بگوید نیست بهیوده سخن
 تو سخن بهیوده از مستمان بگیر + جواب دیگر کار سالک در عین سلوک صبر اصمات
 نه قلق و اضطراب استعداد هر یک چنانچه هست او میداند چون معطلی جو ادوات
 و محل قابل بود فیض خود سداشرا علم حیت یجمل رساله هر چند از فضل گوید که آیه
 ابوعبونی استجب لکم بنده را آن نیکوتر که ادب نگاه دارد بر عجز خویش سرفاکنده و از
 ناشایستگی خود شرمناکند بیت آنجا که تویی من آمدن تو اتم من + خود چه
 کسم که پیش من آئی تو + برادر در آن کوش که نماز بسیار چون گذارم دیار و زره

معیت که معلوم و مفهومیست و بر این حقیقه میسر اندومی گویند که حقیقتی با
 ذرات موجودات بذات خود موجود است اما حقیقت او نه چون معیت اجسام است
 یا اجسام که او جسم نیست و نه چون معیت عرض است با عرض که او عرض نیست و
 نه چون معیت جوهر است با جوهر که او جوهر نیست آری ای برادر معیت روح با جوهر
 مثال معیت حق است یا کل کائنات زیرا که روح نه بیرون قالب نه درون قالب
 است نه متصل بقالب نه منفصل بقالب بلکه روح از عالم دیگر است قالب از عالم
 دیگر بر روح عوارض اجسام و اجزا از دخول و خروج و اتصال و انفصال و جز آن بیخ
 نیست و با این همه هیچ ذره از ذرات قالب نیست که نه روح باو بحقیقت پیوسته
 نیست معیت حق سبحانه تعالی با ذرات عالم هم برین مثال است من عرف نفسه فقد
 عرف ربه اشارت برین مسرت سوال اینجا وارد می کشند بر ایشان که از اینجا
 لازم آید که حقیقتی بذات در همه مواضع قدر هم باشد و این شنید و منکرست جواب
 می گویند اتفاق جمله اهل اسلام است که همه انواع نجاسات و قاذورات حق سبحانه تعالی
 می آفریند و گاه بیدار دگر در حفظ او بقا محال است و اندرین بیخ عیبی و نقصان لازم
 نمی آید ازین معیت نیز بیخ عیبی لازم نمی آید با آنکه معلوم است فعل بی فاعل و
 بی موصوف هرگز نبود و دیگری گویند روح که متصرف است در همه اجزا از قالب موجود است
 با همه ذرات قالب و زندگی همه با دست و با این همه از چیزها که در باطن قالب
 است از خون و جز آن بیخ خللی و نقصان ندارد زیرا که روح نه بلکه اگر روح هزار سال
 با قالب صحبت کند همچنانکه پیش از تولد بقالب بود پاک و مطهر همچنان باشد و تکلم
 معیت ذات احد حقیقی با همه ذرات نامتناهی فهم متوانست کرد بی تقدیر و تجزی
 اینهم حلول در لکنه لاجرم تا ویلی کرد و انکه المادی الی الصواب الرشاد شنیدی
 گفت کسی که دیدی آن رخسار را چشم بخون باید آن دیدار را تا اینها چشم مجزونی

ر با عی آنرا که جهان نگار و دلبر باشد بنام او که جام او در هر باشد و قصه چه کنم مراد می
گویند نیا یافتن مراد بهتر باشد فایده ای برادر عاشق را خوف در جهان بود زیرا که خوف
در جهان با منی و تقبل خلق دارد و عاشق را در غرقاب عشق تعلق با منی و تقبل نبود
الصوفی ابن وقتیه مقرر است فایده ای برادر توئی و منی در عالم راست و در عالم
محبوب دونی نیست و منی و توئی نه بجزه الهی که حق اوست و بر حق اوست و درین
مقام اگر خیر و نجات یابد باطل است الا کل شی ما خلا الله باطل سیر این معنی است
فایده ای اذا استنار حقیقه العارف بانوار المعارف اتمم انیته بهو یه الحق سبحانه تعالی

فما شاک حقیقه با علب علی انیته من موبینه الحق فکما یقول انان لان نظره عن انیته رخصت
عبد بطور سطوات هدیه الحق علیه فایده ای از تفسیر لطایف قوله تعالی و اذ قلنا
للملائکه اسجدوا لادم فسجدوا و لادم لا یلکون عباده بعینه و لکن لوفیقه
امر الله سبحانه و تعالی فکان وجودهم لادم عباده الله لانه کان بامرهم و تعظیمهم لادم

لانه امرهم به شکر لیا نشانه فکان ذلك نوع من الخضوع له و لکن لا ینمی ذلك عبادة
لان حقیقه العباده من انما یتخضع و ذلك النوع بغير سرانه و تعالی فایده ای از تفسیر
لما هیبت المصلح لله الشان لامن کان فارعما من جمیع الاعمال لانی فی الدنیا
و الآخرة فاما من له شغلی دنیا او علی قلبه حمدیت تقبلا فلیس له نصیب من خلعة

مولاه و یقال اصحاب الدنیا مشغولون بدنیاهم و ارباب العقبی مشغولون بعینیهم و اهل الدنیا
مشغولون انما یملون من بلوایهم من الدنیا و فی الدنیا و الآخرة عن مولاه خیر فایده
از تفسیر لطایف قوله تعالی و اما علی ان نریک ما نخذهم لقد کون الایة نزلت علی صفة

قدرته علی خلقات المخلوقات فانه اخیر من تبار علی تعجیل عقوبتهم ثم لم یفعل ذلك نکان دلیلا لصلح
علی خلوات العلوم و السلام بحسب الله الرحمن الرحیم کتب سوره و زمیت حق سبحانه
و تعالی قوله تعالی و هو علم زینا کتم اهل تصوف این معنیست را اربع می گویند خیرین

آن گنج یقین ترا درون جانست به و از پنجاست که می گویند ملک بااست و ملکوت بااست
و جبروت بااست و خداوند جل و علی بااست از پنجاست که می گویند حقیقت انسانیت
منظور آئینه سر او بهیبت است چنانکه گفت شیخ موسی تائینا در جان آدم آشکارا و در
تراستند سوی گردگار + و پدید آید چو آدم شد پدید + زد کلید هر دو عالم شد پدید
تریا ده ازین نبشتم نتوان که در ریاست و در کار است رباعی ز شمار ملکوی
بر سر جمع + گر عاشق صادقی تو اسرار + دیدی که بشکر عشق رفی + حلاج گفت
رفت بر دار + در وقت خویش بد عایاد آورد و السلام فائده این حدیث در سوره

عنکبوت در زیر این آیه دو صینیا الانسان بوالدیه احسانا انی آخره وان جاهلک علی قلمک
بنی مالیس ملک به علم فلما نظرهما الی هر حکم فائیمکم باکنتم تعلمون فاعلم الله تعالی لطاعة الوالدین

فی الواجبات حمد فی المباحات ندم با و نمانه عن طاعتها فی المخطورات قایده امر
برادر آنکه در گیس بنظر نقصان می نگردد آن نقصان اوست صنعت صانع حکیم کامل
است در آفرینش جمله چیزها بهیبت نقاش چو کامل است در صنعت خویش + ناقص نبود
هر آنچه بنگار داد و چون علم او بر وجود موجودات سابق است هر آئینه ادراک معلوم است
گفته قبل وجودها چون در علم او نقصان نبود در معلوم او نقصان نبود بهیبت گرتو خوبی
بسوی زشت بخواری منکر - کا نرین ملک چو طاؤس نگار است مگس فائده ای
برادر آدمی زاده مورچه ایست در غلوات پذیر المکان سرگردان مادر می خواهد که در
زمان لطیف بگرسد محالست عزیز می گفته است رباعی در داکه غم کوه بجاه افتاد
ممشوق دل سورچه ماه افتادست + این واقعه طرفه براه افتادست + در دلش معشوق
پادشاه افتادست فائده ای بر او عاشق باید که نوعی از انواع معشوق باشد اگر گشت
لطف بر او بر آید و اگر سزاوارتر بود مراد معشوق از بر آید و آنچه مراد معشوق عاشق
بر آید تمام تر بود و المحب الصادق من کجبل مراده فساد مراده سزایمینی است

بسیار

نقل کرده شد تا خواننده و شنونده را سبب نفع دین گردد و الله اعلم بالصواب
بسم الله الرحمن الرحیم مکتوب اول بجامن شیخ مظفر محمد مدنی دامنا
بیت هر بلائین قوم راجح داده است پوزیر آن گنج کرم نهاده است و خبر
است ان الله البلاء علی الانبیاء ثم علی الاولیاء بر او غریز مولانا مظفر سلام و دعا
از کتاب جود مطالعه کند باید که در کار خود مردانه بود و از شدت امور و از کثرت
و امتحان گوناگون که در راه سالک است نباید که در کار تصور و فتور راه یا بدام
در عصمت الانبیا آورده اند که کار خداوند جل و علا بر یک منظم نیست و حیوان دانست
که اقبال و تنوع حق سبحانه تعالی بنده را از کدام راه پدید آید از راه نعمت یا از راه
یا از راه عطا یا از راه بلا موسی پیغمبر را صلوات الله علیه بعد از زادن او را در تنور
پیر آتش افکندند پس در تاجت افکندند پس در دریا انداختند پس در دست دشمن افکندند
پس در دست او موت قطرانند پس از خون کشتن در غربت افکندند پس سه سال
در شبانی افکندند چون بمصر بازند و فرزند روان کردند در بادیه خونخوار افکندند شب
تاریک شده بود ابر بر آینه و برق جستن گرفته گو سفندان رسیدن گرفتند و
گرگان در میر رسیدند در راه گم کرده دزن را در دزدان گرفت و سر با سخت زد گرفت
تا آتش نه هر چند حقیق مینزد هیچ آتش بر نیامد چون از همه وجوه در مانده دعا جز
ناگاه قنایاب از غیب پدید آمد که گفت ای انست نا ای چون در طلب آتش آنجا
رسید گل دیگر شکفت که ای انار یک فاعلم نعلیک انگ با لواد المقدس موسی
دانا ختر تک فاسخ لما یوحی موسی علیه السلام در سبط فریح افتاد و بزبان حال
گویان شد اشعار ستم این که قومی بنیم و صالے بنه زهی خوش آلفانی طرزه حالی
که انی را ازین بهتر چه باشد که باید پیش سلطانی مجالی + هنوزم نیست با در
کین صالست نه مگر در جواب می بنیم خیالی + مگر سن در شستم زانکه دنیا + انداد

PK
6451
A35Z53

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين العاقبة للمتقين والصلوة على رسول محمد وآله جميعين اما بعد
 به انك اين چند مکتوبات مرعوب که به تحریر پیوسته قصه آنست که در مدت بست پنج
 سال شیخ الاسلام محمد و جمہانیاں شرف الحق و الشرع والدین مدام جواب
 عرایض شیخ منظر مرحوم رسال می فرمودند در ذیل بعضی مکتوب مسطور بود که بابتین
 مکتوبات من حل مشکلات و معاملات آن برادر راست باید که کسی را ننماید که خوب
 انشاء سر بر بوبیت گردد بنایران هر بار مریدان التماس می کردند که انتساح
 کنیم تا سبب استفاده گردد و از کمال رافت کسی را نمی نمودہ مہر کرده ارسال
 میداشت آن ملاطقات را محرر این مسطور مشاهده کرده موازنہ و دوستی
 چند مکتوب دیگر زیادہ بود کہ چون هنگام رحلت شیخ منظر مرحوم وصیت کرده
 کہ در کفن من دفن کنند بہ سبب وفای وصیت جملہ در کفن آن ننمادہ شد
 تا آن اسرار پوشیدہ بآن نبرگوار پوشیدہ رفت یک ملاطفہ مخفہ در میان مرحوم
 نامہ بود بخط شیخ الاسلام کہ پیش این دعا گوست این چند مکتوبات ازان

~~2/50~~

3/-

PK
6451
A35253

Ahmad Munyari, Sharaf al-Din
ibn Yahya
Maktubat-i jawabi-yi
Sharaf al-Din Yahya Munyari

Ahmad Munyari, Sharaf al-Din
ibn Yahya
Maktubat-i jawabi-yi
Sharaf al-Din Yahya Munyari

